ACUNE

14 MAYIS 1976
14 C. Evvel 1396

BEŞ LİRA
BİR D.M.

Sebil

20

Siyasî, Edebî, Tarihî
HAFTALIK GAZETE

Herşey Hak için

Sahib ve Başyazar
KADİR MISIROĞLU

İSLÂM DEVLETLERİ KONFERANSININ
BU DEFA İSTANBUL'DA TOPLANIŞIYLA:

YUVAYA DÖNÜŞ BAŞLADI

أهلاً وسهلاً

خوش آمدی

HOŞ GELDİNİZ !

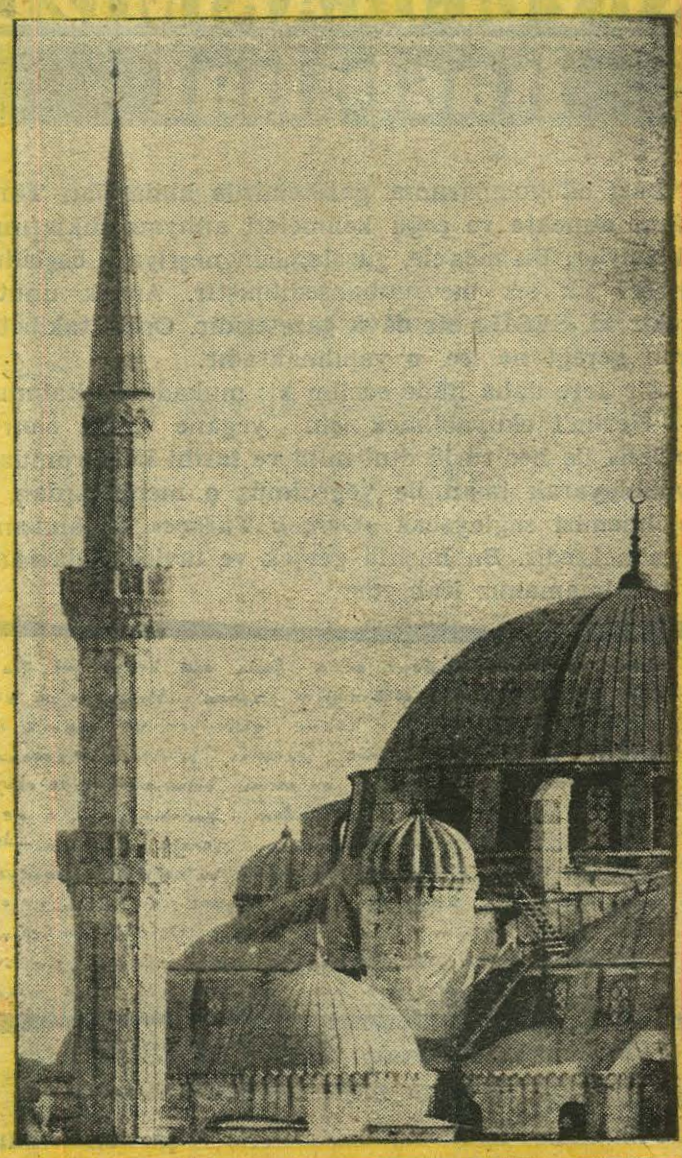

YUVAYA DÖNÜŞ BAŞLADI

Türkler, tarihte kılıç zoru olmadan İslâm'ı kabul eden bir millettirler. Onların kadim cihangirlik meyilleriyle, İslâm'ın âlemşumul karakteri, nezih tabiatlarıyla İslâm'ın yüce ahlâki prensipleri büyük bir ahenkle kaynaşmış ve aynileşerek Türk, eşittir İslâm şeklini almıştır. Bir kumaşın birbirinden gayri kabil-i tefrik iki yüzü gibi, aynileşen milliyet ve diyanetimiz bu beraberliği asırlarca devam ettirerek gerçek islâmi anlayışa en güzel bir misal teşkil etmiştir.

Türkler'in zinde bir kuvvet halinde İslâm Câmiası'na katılmaları, bu yüce dine, yeni fetih ufukları açılmasına zemin hazırlamıştır. Bu zeminde kazanılan emsalsiz zaferler, İslâm tarihini şan ve şereflerle doldurmuştur. Bilhassa, Osmanlılardan evvel Anadolu ve hattâ Filistin havâlilerine kadar ulaşabilen Haçlılar, bu tarihten sonra önlerinde Tuna Nehri'ni tabii bir stratejik set olarak bulmuşlar ve geçen yüzyıla kadar bu seti bir türlü aşamamışlardır.

Bu sâyede yüzyıllar boyunca, sulh ve sükun içinde yaşamak imkânını bulan İslâm Dünyası, Avrupa'da ortaya çıkan sanayi inkılâbının «ham madde» ve «pazar» gibi temel ihtiyaçları yüzünden, bu defa daha şedit bir hüsûmete mâruz kalmıştır. Yahudi-Hristiyan müşterek fuh ve kuvvetinin eseri olan bu hüsumet, İslâm Dünyası'nda baş mevkiinde bulunan Osmanlı Devleti'ne tevecchüh ederek, O'nu içten ve dıştan sarsıp perişan eden binbir gâile îhdas etmiştir. Bu gâileler arasında, Hristiyan ekalliyetlerin çıkardıkları başta gelmekle beraber, idaremiz altındaki İslâm ülkelerinde de sun'i bir takım huzursuzluklar beslenmiş bulunduğu tarihi bir vâkıadır. Devleti bir takım sinsi taktiklerle ele geçiren, düşman âleti mâceraperestlerin sakat tutumlarının da inzimamıyla git gide bir kardeş kavgasına varan bu ihtilâflar, nihâyet gerçek İslâmi doktirine göre mutlaka bir vahdet teşkil etmesi gereken İslâm Âlemi'ni parçalamış, düşmanın kolayca yutmasına âmade bir şekilde küçük küçük devletçikler haline getirmiştir. Gerçekten Türk-İslâm tarihinin en büyük devleti olan Osmanlı İmparatorluğu yıkıldığında, onun her bir parçasından teşekkül eden siyasi câmiaların çoğu, emperyalist bir devletin sultası altına girmişti.

Fakat İslâm Dini'nin telkin eylediği müthiş dinamizmle ferdi ve siyasi hürriyete atfettiği büyük ehemmiyet, bu devletlerin kısa zamanda silkinip toparlanarak üzerlerindeki ecnebi sultayı reddetmelerini temin etmiştir. Bu netice için, Birinci ve İkinci Cihan Harbleri arasındaki, kısa bir müddet kâfi gelmiştir. Ancak ne yazık ki düşmandan kurtulan müslüman unsurlar, hemen her yerde kalpleri ve zihinleri düşman tarafından fethedilmiş şekilde ve zâhiren yerli fikren ve bâtınan yabancı liderlerin tahakkümleri altına girmişlerdir. Müslümanların ecnebilere karşı giriştikleri mücadele, bu defa mümin ahalinin yabancılaşmış idarecilerle mücâdelesi şekline dönüşmüştür. Yakın zamanlarda İslâm Dünyası'nın hemen her parçasında halk ile idareciler arasında ortaya çıkan bu mücadele, yer yer müspet sonuçlar vererek mümin idareci kadroların bir nev'i staj devresi gibi de olsa nihâyet iş başına gelmeye başlamalarını sağlamıştır.

İşte düşmandan daha düşman olup, mahalli münâferetleri tahrikle halklarını onların inançlarına mugâyir bir sûrette idareye azmetmiş yerli münkirlerin kuvvet ve hakimiyyetlerini kaybetmeye başlamaları sebebiyledir ki, bütün müslüman anasırın birlik ve beraberlik istikametinde öteden beri arzu etmekte olduğu adimlar gerçekleşmeye başlamıştır. Git gide hızlanan ve henüz neşvü nema halinde bulunan bu yeni hareket, İslâm Dünyası'nda ciddi bir uyanışın ve yeni bir devrin başlamakta olduğunu göstermektedir!.

Bu hareket içinde Türkiye'de elbetteki; lâyık olduğu yeri alacaktır. Yakın tarihimizi dolduran muannidâne İslâm aleyhtarı tatbikatı yürütenlerin, hemen her tarafta olduğu gibi Türkiye'de de tükenmeye yüz tuttukları bir gerçektir. Bunu temin eden, halkın ve gençliğimizin tâze bir heyecan halinde İslâma yeniden ve her gün biraz daha yönelmeleridir. Lâikliği dinsizlik ve hattâ şedit bir İslâm aleyhtarlığı tarzında anlayıp tatbik edenlerin güçleri azalır ve taassupları kırılırken, buna mukabil iman gençliğinin de her gün biraz daha güçlenip kuvvetlenmekte olduğu müşâhede edilmektedir.

İslâm Dünyası'ndaki gelişmelere müterâfik bir sûrette ortaya çıkan bu durum, tarih mirası ve idari tecrübeleri itibariyle bu âlemin liderliğine tek namzed olan Türkiye'nin, vaktiyle terkettiği o şerefli mevkiie tekrar gelmek temayülünün doğması gibi mes'ut bir mânâ taşımaktadır. Bunun ilk fiili tezahürü, İslâm Ülkeleri Hâriciye Vekilleri Zirvesi»nin bu defa Istanbul'da toplanmasıdır. Bu durum Hindiçini'den Mağribe kadar geniş İslâm ülkelerinde yarım yüz yılı aşan bir zamandan beri beklenmekte olan bir doğuş ve dirilişin bütün mü'minleri saadete gark eden bir müjdesi gibidir! Türkiye, bugüne kadar çeşitli sâiklerle, terk ettiği İslâm ülkelerine yönelmemekte inad ve ısrar etmişse de, bu defa «Kıbrıs» ve «Ege Adaları» gibi müttefike ihtiyaç gosteren mes'elelerin sevkiyle, siyonist güçlerin telkinlerini tesirsiz kılan fiili ve mecbûri durumlar mevcuddur. Üstelik bizim gitmediğimiz İslâm Ülkeleri, bize gelmek gibi bir kemali de gösterebilmişlerdir. Türkiye'de bu tutum karşısında beklenen evsahipliğini yapmak mecbûriyetinde kalmıştır.

Osmanlı Devleti, tarihte hiç kimsenin haberi bile olmadığı bir zamanda, mahalli muhtariyetlerle, idaresi altındaki İslâm ülkelerine bugünkü paktlar ve bloklaşmalar nev'inden bir birliğin gerektirdiği dahili hürriyetler bahşetmişti. Filhakika, asırlarca bütün İslâm ülkelerinin perestij ettikleri bayrak, bizim bayrağımız olmuştur. Fakat Mısır, Trablusgarb ve Hicaz gibi uzak ül-

(Devamı 3. Sayfada)

OKUYUCULARIMIZLA hasbihal

Bazı okuyucularımız, gazetemizde kullanılan Türkçe'den şikâyet etmekte ve çoğu kelimeleri anlıyamadıklarını bildirmektedirler. Bu mes'ele, gazetemizin neşriyata başladığı gündenberi sık sık mevzuubahsedilmiştir. Ancak unutmamak gerekir ki, SEBİL, bir dâvâ gazetesidir. Onun takibettiği dâvânın gereği ne ise, o yapılmaktadır.

Bir kere daha ifâde edelim ki; mukaddes kitabımız Kur'an-ı Kerim'i okuyabilmek için yegâne vasıta olan *«İslâm Harfleri»* ile her türlü dinî millî ve tarihi kültürümüze ittisal heydahlayarak iman ile yoğrulmuş o menbalardan istifade edebilmemizi sağlayacak *«Gerçek Türkçe»* dâvâmızın başında gelmektedir. Bu husuta gevşek ve tavizkâr davrananlarla bir tutulmamamız icab eder.

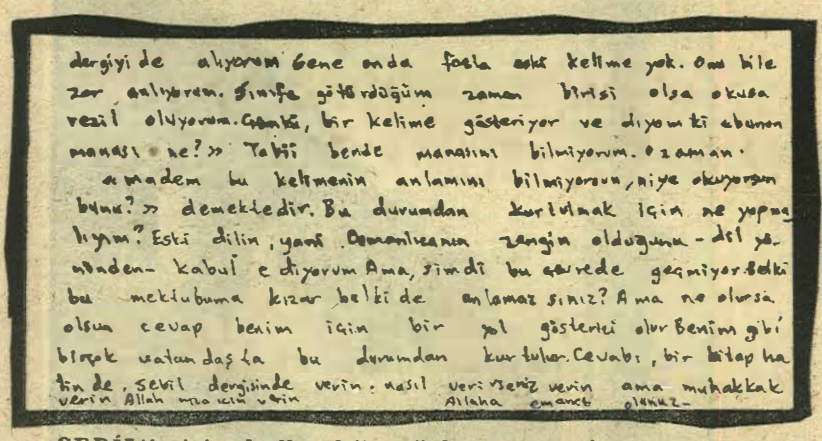

dergiyi de alıyorum Gene orda fazla eski kelime yok. Onu bile zor anlıyorum. Sınıfa götürdüğüm zaman birisi olsa okusa vazil oluyorum. Çünkü, bir kelime gösteriyor ve diyorum ki «bunun manası ne?» Tabii bende manasını bilmiyorum. O zaman: «madem bu kelimenin anlamını bilmiyorsun, niye okuyorsun bunu?» demektedir. Bu durumdan kurtulmak için ne yapmalıyım? Eski dilin, yani Osmanlıcanın zengin olduğunu - dil yönünden- kabul ediyorum Ama, şimdi bu devrede geçmiyor. Belki bu mektubuma kızar belki de anlamazsınız? Ama ne olursa olsun cevap benim için bir yol gösterici olur. Benim gibi birçok vatandaşta bu durumdan kurtulur. Cevabı, bir kitap halinde, Sebil dergisinde verin. nasıl verirseniz verin ama muhakkak verin Allah rızası için verin Allaha emanet olunuz-

SEBİL'imizin kullandığı Türkçeden şikâyet eden samimî bir okuyucu mektubundan bir parça

Filhakika, uydurma kelimelerle şartlandırılmış yeni nesle mensup bazı gençlerle umûmiyetle az okumuş işçilerimizin gazetemizi okuyup anlamakta güçlük çektikleri bir vâkıadır. Fakat bu güçlük, muhakkak ki, az bir müddet sürecektir. Nihayet üç dört aydan beri çıkmakta olan bir gazeteyiz. İhtimal ki; gazetemizi bir iki sene takip eden, bu müddet zarfında birçok kelimenin mânasını- hattâ lügatlara bile bakmaksızın- kendiliğinden öğrenmiş olacaklardır. Cümlelerin siyak ve sibakından yani geliş ve gidişinden kelimelerin mânaları zihinde tebellur edecek ve bu sûretle bu bilinmeyen kelimeler, kendiliğinden öğrenilmiş olacaktır. Elverir ki; gerekli sabır ve gayret gösterilsin!..

Mes'ele bu kelimeleri öğrenmenin dâvamız bakımından zaruri addedilip addedilmemesi noktasında toplanmaktadır. İslâmı umûmi bir mantık çerçevesi içinde anlayıp kabul edenler, hâlis Türkçe'yi yaşatmanın lüzum ve ehemmiyetini takdirde tereddüt göstermezler. Öyleyse, SEBİL'in kullandığı lisanı anlamakta güçlükle karşılaşan genç kardeşlerimize düşen vazife, bu güçlüğü yenmek için biraz gayret sarfetmekten ibârettir.

Böyle bir gayretin gereği için sadece İslâm düşmanlarının hareketlerini dikkat ve ibretle temaşa etmek bile kâfidir. Zira onlar, İslâmî menşeli kelimeleri kullanmamak için hususî bir gayret sarfetmektedirler. Konuşurken, alışkanlıkları icabı olarak normal bir Türkçeyle konuşan yaşlıları dahi, ilk anda hatırlarına gelen halis Türkçe kelimeleri sekerek, kekeliyerek değiştirmekte ve onun yerine asâletsiz bir uydurma kelime bulmaya çalışmaktadırlar. Zira boykot edilen kelimelerimizin kabahati menşelerinin Kur'an-ı Kerim olmasıdır. Bu kelimeler bizi dini ve tarihi kültürümüze bağladığı için onları metruk bir duruma sokmak istiyorlar. İslâm dava şuurunun icabı ise, buna karşı koymaktır.

Bu karşı koyma ameliyesi muvaffakiyetle yürütülemediği takdirde, müstakbel Türk çocukları beşyüzyıldır dinî heyecan namına ihticac edilen mevlûd-i şerifi bile anlamakta güçlük çekeceklerdir. Kaldı ki; bilmeyenlerin ölçü ittihaz edilmesine imkân olmadığı da âşikârdır. Zira SEBİL, gazete olmaktan önce, bir ilim ve irfan mektebidir. Bu mektebe devam eden genç kardeşlerimiz zamanla hem bilgi ve hem de dâvâ şuuru itibariyle ne ölçüde terakki ve tefeyyüz kaydedeceklerini hayretle göreceklerdir!

SEBİL

HAK

Mehmet Bildik

Rabbimiz kudsiyetinden dolayı «Asr» a kasem ile başladığı «El-Asr» sûresinde kat'i bir ifâde ile hüsran içinde olduğunu bildirdiği insanın aynı sûrede, veciz bir sûrette kurtuluşunun şartlarını da haber vermiş bulunmaktadır: İman, sâlih amel, hakkı ve sabrı tavsiye..

Bu sûre-i celilede zikrolunan HAK ne demektir?

Yeryüzünde yaşamış ve yaşamakta olan insanların ekseriyetini imansızların teşkil etmesi, günümüzde ise mü'min gözükenlerin çoğunun bile artık namaz ve zekât gibi amellerin sâlih olmıyanlarına bile rağbet etmemeleri bize «hakkı tavsiye» nin ilk zikrolunan iman ve sâlih amel derecesinde ehemmiyetli olduğunu göstermektedir. Gerçekten lügat mânası bir hayli geniş bulunan HAK kelimesi Kur'an-ı Kerim'de de birçok mânâlarda yer almıştır. Biz bunları bir araya toplıyarak hangi sûrenin hangi âyet-i kerimesinde yer aldığını numaralarıyla dikkatlerinize arz ediyoruz:

HAK; mâbudumuzun yüce isimlerinden biridir. (31/30, 57/16)

HAK; Önceki bütün semavi kitapları hükümden kaldıran, ezelden ebede kadar değişmeden mer'i kalacak olan gerçekleri muhtevi (41/43) ilâhi hıfz ve himâyeye mazhar (41/42) kanunlardır. (69/51) İnsanın kurtuluşu bu kanunlara tâbi' olmaktadır. (81/27-28, 10/108)

HAK nezdinden gelen bu yüce kitaba bazı baykuşlar dil uzatırlar. (10/76) «Çöl kanunu» «eskilerin masalı» gibi hezeyanlarda bulunurlar. (43/30) O HAK'tır ki; onların hoşlarına gitmese de Allah'ın nizamı zuhur ve galebe etmesi için teyid-i ilâhiye mazhardır. (9/48)

HAK; gelince onun zıddı olan bâtıl zeval bulucudur. (17/81) Bunu HAK cânibinden getiren, Kur'an, küffar ve münâfıklara karşı müdafaa. eden HAK bir peygamberdir. (4/170) Bu nizâmı te'sis için Cenâb-ı Hak cihadı emreder. (8/39) Cihad, HAK uğruna ve HAK olmalıdır. (22/78) Cihad adam öldürmek değildir. Çünkü HAK'sız yere adam öldürme en büyük mâsiyettir.

HAK nizamını anlıyamamak mutlak bir hamâkattır. Münkir veya münâfıklarda muvakkat bir anlayış belirirse, bu HAK'kı kavramalarından değil kendi lehlerine bazı neticeler tevlid etmesindendir. O zaman bu beyinsizler -menfaatleri gerektirdiğinden- HAK'kın kahraman müdâfilerine koşarlar. (24/49)

Kâfirlerin hoşuna gitmese de HAK'kın müdâfileri HAK olmayan bir sözü söylemezler. (5/116). Bu müdâfilerin himâyesi ve onlara yardım etmek, HAK üzerine bir HAK olarak sebketmiştir. (30/47) Gerek Dünya'da ve gerekse Âhirette her türlü yardım bütün kâfirlerine ye'se düştüğü zamar mü'minler için bir necat vâsıtası olmak üzere HAK üzerine bir HAK olacaktır. (10/103) HAK nizâmının kurulmasın.dan ve onun emirlerinden maksad Allah'ın Hakkı açığa vurmayı ve kâfirlerin arkasını kesmeyi irâde buyurmasıdır. (8/7-21/105-107) HAK'kın varlığını isbat eden bunca delillerden sonra iman etmiyenlere cennetliler şöyle soracaklardır:

«— Allah'ın va'dini HAK bulduNuz mu?» (7/44)

Kimine hidâyet, kimine dalâlet HAK oldu. (7/30) HAKK'ı kabûle yanaşmayan dalâlet ehlinin ayak diremesi, onda HAKK'ı olmadığını söylemeleri sapıklıklarının yalnız imana taallûk etmediğinin açık delilidir. (11/39) Bunların HAKK'ı HAKK'ıyla takdir etmelerini beklemek beyhûdedir. (39/67)

HAK odur ki; ba's gününde en büyük meclisin tahakkuk edeceği din günü (78/35) zulmün sözü edilmez. Nezd-i ilâhi'de HAKK'ı söyleyen bir kitap vardır ki; o her şeyin kıstası ve vukuunu bildiren ehl-i keşf'in temâşâ merkezidir. (23/62)

O HAK'tır ki; her şeyde HAK ile hükmeder. (40/20) Ve büyük lütuflarda bulunduğu peygamberlerine insanlara HAK ile hükmetmelerini emreder. (38/21 O HAK ki; mülkün temelini teşkil eder. (Hadis-i Şerif) HAK ile hükmetmeyene hükmünü HAK nizama istinad ettirmeyene Allah «kâfirdir, zâlimdir, fâsıktır» der (5/44-47).

HAK verilmez, alınır derler. HAK nizamında ise vermek HAK'tır. Çünkü alınan bir HAKK'ı olduğu için zengin malından verir. (51/19-70/24)

HAK odur ki; havas-ı hamsenin sâhâsı içine girer ve kimsenin onu inkâra mecâli yoktur. (3/70-71) Çünkü c HAKK'ın dil ile bir târifi ve gözle görülür bir mâhiyeti vardır. (2/71). Bu meyanda Allah'ın yarattıklarından zâhir ve bâtının nur menbaları bir HAK olsun ve bunlarla bilinmiyenler tefhim edilsin diye vücud bulmuşlardır. (10/5)

Azgınlık maddi refaha ulaşan kavimlerin tarihlerde görülen değişmez bir huylarıdır ki; bunun müntehası HAK'tır. (23/41). Pek ehemmiyet verdikleri bu Dünya hayâtı ya gökten yağan belâlarla veyahut da harb-darp gibi bir takım musîbetlerle yok olup gider. Süfli kimseler bunlara «tabiat olayları» veya «tarihsel gelişimler» gibi mantıktan âri isimler verirler. Halbuki, hikmete nüfuz edenler ise:

«— İşte HAK yerini buldu» derler.

Bu HAK ki, ilâhi adâletin bir tecellisi olmak üzere sırat-i müstakimden ayrılanlar üzerinde tecelli edip durur. (17-16) Bu azgın ve şuursuz kimselerin gelecekteki acıklı âkibetleri ilm-i ilâhide bir HAK olmak üzere sebketmiştir. (32/13-39/19).

Aldatıcı Dünya ile bunun fitnelerinden sakınmak, HAKK'ın va'dinin HAK olduğunu unutmamak iktizâ eder. (31/33)

Allah'ın melekleri bir HAK ile inmeden önce HAKK'a yönelmelidir. (15/8). Yoksa HAK ehlinin bilinen savleti HAK olacaktır!.

Görüldüğü gibi yukarıdaki misallerde HAK kelimesi; esmâ-i ilâhiye İslâm, selâhiyet, ehliyet, sünnet-i ilâhiye, Allah'ın kendi üzerine vâcip ettiği şey yani takdir, bâtılın zıddı, hakikat, liyâkat, istihkak, vukuu sâbit ve gerçek âhiret günü, doğru, müstakim, adâlet, nasib, hisse, asıl, mâhiyet, vâkı', gerekli, vücûb, iktizâ, sahih, emr-i ilâhi ve hikmet-i ilâhi gibi muhtelif mânâlara gelmektedir.

YUVAYA DÖNÜŞ BAŞLADI

keler, kendi mahallî idarelerini bizzat kurabilmiş ve diledikleri gibi idare olmuşlardı. Bugün değişen şartlar muvâcehesinde asırlarca evvel gerçekleştirilen o müsamahakâr birlikten daha mükemmelini kurmaya ne mâni vardır. Elverir ki; Türkiye ve mütekabil olarak da İslâm ülkeleri, bu birlikten doğacak kuvveti takdirde kusur etmesinler!.. Dün ayrılışta kusurlar müterâfikti. Bugün tekrar birleşmek meziyet ve anlayışlar da müterâfik olacaktır!..

Kısaca söylemek gerekirse, şu günlerde İstanbul'da toplanan «İslâm Ülkeleri Konferansı» ile âleminin değerli azâları vaktiyle uçup gittikleri yuvalarına dönmeye başlamış olmaktadırlar. Bir kere bu tahakkuk ettikten sonra, yuvada kurulacak yeni düzenin şartları tâli bir mes'eledir.

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرات اعضاء مجلس الاسلامى

الحمد لله وحده والصلاة والسلام على من لا نبى بعده وعلى آله وصحبه اجمعين

قال الله تعالى فى كتابه الكريم [وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ...

وفى اية اخرى [وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ ...] صدق الله العظيم .

الجمعية البشرية باسرها قد خافت الان فى ايام نحسات بين هموم وغموم شتى ونشفت دما بنى آدم على سطح الارض . حاشا لله من الظلم ولكن الناس يظلمون انفسهم [وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ ...]

الحرية نعمة الله على عباده وحق الانسان وحدودها منفعة الغير وحريته من تجاوزهم ظلم الغير كما فعل الليبراليست لما استأسر أخاه الاجير بدت البغضاء وولدت الجزاء اسمه (القومونيزم) ولما تقوّا الاجير الفقير استأسر الغنى اول فاجر وقد حرم من ماله وملكه من حريته وحياته والقوت صارت منبع الظلم من قدر على اخيه استأسره لا خوف من الله ولا حياً [وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا] ولكن لا يتأثر انسان زماننا اسباب مطر البلايا هُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا ...]

والان اشرقت رحمة ارحم الراحمين لعباده المظلومين البارحة او حرمنا وحبيبنا الحبيب (صلع) نظرة فى احوال العالم الاسلام وخريطة بلادهم اليوم تعطينا هذا المعنى وفى مدة ٦٠ سنه تبدلت الدنيا تبدلا لا تعيرت فيها العقول وهذا مشية الله وقدرته انه على كل شئ قدير . ويجب علينا ان نشكر هذه النعم بتنوير البشرية بانوار القرآن حتى يتخلصوا من الافراط والتفريط وما اوجبوه من البلايا الا ان الله رب العالمين وهو ارحم الراحمين [وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا] وان لم يكن الرسول شهيد لخليفته . وصارت الخلافة ملعبة فى ايادى السلاطين الى سنة ميلاديه ١٩٢٢ وفى هذا التاريخ المجلس الملى التركى ألغى الخلافة و السلطنة معا والان لا خلافة ولا خليفة وهما تحملان عرش الاسلام جميعا واهيتهما بارزة فى تاريخ وقوعات خلفاء الراشدين . نسأل الله أن يوفقكم بمجلسكم العالى لهذا الخير ولجميع ما يحب ويرضى والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته وعونه وعنايته وحفظه وسلامته .

سبيل

Muhterem İslâm Konferansı Murahhasları:.

Allah'u Tealâ Hazretleri'ne hamd-ü senâlarla sevgili peygamberimiz Muhammed Mustafa'ya, Âl ve Ashabına salât ve selâmlar olsun!.

Allah'u Tealâ Hazretleri Kur'an-i Kerimde buyurdu ki, «İnananlar için kur'anda şifa ve rahmet indiriyoruz» ve başka bir âyetinde: «Seni bütün âlemlere rahmet olarak gönderdik.»

Bütün Dünya insanlığının bu gün içinde bulunduğu karanlık ve ıztıraplar dünkü ettiklerinin karşılığıdır. «Başınıza gelen mûsibetler ellerinizle kazandıklarınızdır, çoğunu da affeder.» Liberalist zengin, işçi kardeşlerine haksızlık edince

(Devamı 9. Sayfada)

Sebil

Kemalist İnkılâbın Fârikaları

1 — LÂDİNİLİK

— 14 —

Türkiye'de lâiklik mefhum ve mânasının zihinlerde tebellur etmesi, hemen hemen garplılaşma hareketleri kadar eskidir. Gerçekten Jön Türk»lerden bazılarının bilhassa Avrupa ülkelerinde vâki neşriyatı incelendiğinde, bunlarda ismi telâffuz edilmemiş bir lâiklik anlayışının mevcud olduğu görülür. Esâsen Türk münevverleri Avrupalılaşma hareketine ilk defa olarak Fransızlarla girişilen münâsebetler dolayısıyle başladıkları için siyâsi edebiyatımızda batılı herşey «frenk» tâbiri ile yad edilegelmiştir: Alafranga yani frenk usûlü denildiği zaman, bu sadece Fransızlara âid bir usûl veya uslûp mânasını tazammun etmeyip umûmiyle «avrupai» manasına geldiği mâlumdur.

Avrupalılarla ilk münasebetin bizim için o alemin adetâ mümessili mevkiinde bulunan Fransızlar'la başlaması, Türk münevverleri tarafından garp devletleri arasında en ziyade Fransa'ya yakınlık duyulmasını ve garplı usûl ve uslûp diye daha ziyade Fransız usûl ve uslûbünün benimsenmesini intac eylemiştir

Büyük Fransız İhtilâli, Türk münevverleri için dâsitani bir mâhiyet ihtisap etmiştir. Gününün tabiri ile «ahrar» dan olan yani hürriyeti seçmiş bulunan (!...) Jön Türkler'in her biri, kendilerini Büyük Fransız İhtilâli'nin başrolündeki fikir ve siyâset erbabından birine benzeterek Türk tarihinde onların Fransız tarihinde oynadıkları rolü oynamaya heves etmişlerdir. Neşriyatları bu hevesleri aksettiren çeşitli tezâhürlerler doludur. Halbuki Türk Cemiyeti, bunların ortaya çıktıkları devirde bile asla teb'anın hak ve hürriyetlerinin gaşp edildiği bir ülke değildi. Bu sebeple kendilerine «ahrar» yani hürriyeti seçmiş sûsû vermeleri bir nev'i riyâkârlıktan başka bir şey değildi. Bunların çoğu, çeşitli psikolojik emrâza müttelâ veya devletimizi parçalayıp yutmak isteyen düşmanların birer âleti mevkiindeydi. O zamanlar Osmanlı ülkesini baştan başa dolaşıp herşeyi tetkik etmiş bulunan Pitigrilli, gördüğü hürriyet ve müsâmahaya hayran kalmış ve bu ülkede Allah ile Halife'nin kutsiyetine toz kondurtmamak dışında hiç bir tahdidin mevcud olmadığını açıkça ifâde etmişti. Romanya'lı bir ecnebi olan Pitigrili, Osmanlı İdâresini mükemmel bir hürriyete mâlik olarak gösterirken bir takım mâceraperest sözde Türkler, Avrupa'ya kaçarak oradan, güya halkın hürriyeti için bir mücadele bayrağı açmış bulunuyorlardı. Aslında hiç bir tabii icab ve ihtiyacın mahsulü olmayan bu hareket, frenk hayranlığından doğan marazi bir ruhi bozukluktan ibâretti ki daha ziyâde ekalliyetin ekmeğine yağ sürüyordu.

Kemalist İnkılâbın

— XX —

Kadir Mısıroğlu

Ancak sanayi inkılâbını zamanında gerçekleştiremiyerek Avrupa'dan maddeten geri kalmamızın doğurduğu aşağılık duygusunun eseri olan frenk hayranlığı, bu maceraperest kadroyu, Fransa'dakine benzer bir «hürriyet mücâdelesi»nin câzibesine sürüklemişti. Bu sürükleniş içinde çoğu belki de bir kıymet taşıyan nice münevver perişan olmuş ve devleti parçalayıp yıkmak isteyen gizli düşman kuvvetlerinin emrinde mensup olduğu milletin aleyhinde çalışmıştır. Bu aleyhtarlık, aslında cihan çapında bir büyük siyâset dehası olduğu halde «zâlim, câhil ve müstebid,» ilân edilen Sultan II. Abdülhamid Han Hazretleri'ne ve onun ayakta tutmaya çalıştığı devlet ve dünya görüşüne karşı bir isyan bayrağının kaldırılmasına ve hattâ bunun zamanımıza kadar sürüp gitmesine müncer olmuştur

Naşirleri
WATCHTOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY OF NEW YORK, INC.
International Bible Students Association
Brooklyn, New York, U.S.A.

"Allah Hak Olsun"
İngilizce 1946 senesinde neşredilmiştir
İngilizce 1952 senesinde tekrar gözden geçirilmiştir
Türkçe 1962 senesinde neşredilmiştir

Birinci Tabı
10.554.074 Nüsha
İkinci Tabı
7.310.199 Nüsha
51 Dilde Basılmıştır

"Let God Be True"
Turkish

Made in the United States of America
Amerika Birleşik Devletlerinde basılmıştır

Yahova Şâhidleri'nin propaganda kitaplarından birinin iç kapağı. Milyonları aşan baskı âdetlerini okunduktan sonra lütfen elinize kalemi alıp da şöyle bir hesap ediniz. Cildli, iyi kâğıda basılmış üç-dört yüz sayfalık bir kitabın on liradan da aşağı mal olmıyacağına göre, el oğlu kokmuş bir bâtıl için sâdece bir tek esere ne astronomik meblağlar tahsis edebilmektedir. Uyanalım ve kendimize gelelim!

Bu düşmanlık içinde fikir olarak en bariz temâyül «din ile devleti birbirinden ayırmak» şeklinde tezâhür etmiştir. Çünkü bunlar, Fransız İhtilâli'nin dolayısıyle Yahudilerin tesiri altında kalarak, maddeten geri kalmışlığı bertaraf için din ile devletin birbirlerinden mutlak bir suretde ayrılmasını zarûri addeden bir zihniyet kazanmışlardı. Madem ki, Fransa böyle yapmıştı, Fransız İhtilâli'ne benzer bir hareketi gerçekleştirmeye kendilerini memur addeden Jön Türkler de aynı yoldan gitmeliydiler.

İşte, Fransız İhtilâli'nden bu yana her Türk askerinin bir Napolyon olma arzusu gibi, her Türk münevverinin de bir Danton veya Robespiyer rolü oynamak temâyülü de vazgeçilmez bir emel haline gelmişti. Jön Türklerden İttihat ve Terakki safhasına geçildiğinde, bu emelin tabii bir neticesi olarak beliren lâik telâkki müphemiyetten biraz daha kurtularak sarahat kazanmıştır. Ancak İttihat ve Terakki'nin acemi ve mâceraperest idâresi, devleti askeri bakımdan bâdireden bâdireye sürüklediği içindir ki; bu kadro plân ve programlarının rûhunu teşkil eden bir takım inkılâpları kuvveden fiile çıkaramadan tarih sahnesinden çekilip gitmişlerdir.

Kemalist İnkılabı gerçekleştiren kadro, İttihat ve Terakkiden müdevver bulunduğu için, onların temel felsefelerini benimsemiş ve bu felsefenin kucağında yetişmiş kimselerdi. Bu yüzdendir ki; İttihat ve Terakki'nin arzu edip de askeri gâileler sebebiyle bir türlü gerçekleştiremediği içtimai değişiklikler, Milli Mücâdeleden sonra, dahildeki değişikliklere zaman ve imkân ayırmak fırsatını bulan bu yeni kadro eliyle kuvveden fiile çıkmıştır. Bu değişikliklerin merkez sikletini teşkil eden, din ile devletin, birbirinden ayrılması keyfiyeti yani lâikliktir.

Milli Mücâdele nihâyetine kadar Ankara'daki idareci kadroda faal bir rol almış bulunan ve Türkçülüğüne rağmen frenk meşreblikte muâsırlarından bile ileriye giden, Dr. Rıza Nur, Ankara Hükümet'inin teşekkülü esnasında bu prensipin henüz bütün vuzuhuyla kimse tarafından bilinmediğini iddia ederek

«Hükûmette kaç aza olacak? Saydılar. İktisat Vekâleti ihdasını, Sıhhıyye Vekâleti yapılmasını da söylediler. Şeyhülislâm'a Umur-i Şer'iyye Vekili denmesini teklif ettiler. Ben şu teklifte bulundum: «hepsi iyi ancak şu vesile ile dini devletten ayıralım. Lâik bir hükûmet yapalım. Bu büyük bir fırsattır, kaçırmayalım. Eğer bir itiraz olursa «Mesihat yüksek bir mevkidir. Burada onu ihdasa cesaret etmedik der, işin içinden çıkarız» dedim. Meşihatın olmasına hep birden itiraz ettiler. Başta Halide Hanım uzun uzadıya bunun muvafık olmadığını söyledi. Onun din kaygusuyla değil, bunu tedbirli bulmamak düşüncesiyle itiraz ettiğini zannediyorum. İkinci itiraz eden Celâleddin Ârif'tir. Bu daha şiddetle itiraz etti. Bununkisi sırf din kaygusu ile idi. Celâl Ârif cidden dindar bir müslümandı. Vâkıa muâmelât ve tatbikatta asla müslümanlığı yaptığı yoktu; Gene itikâdı berkemâldi. Benim de, Devleti asrileştirmek gâyem idi. Hakikaten bircok yazılarım ve icraatım bunu ispat eder. Yalnız din diye cahillerin yaptıklarının, İsrâiliyatın aleyhindeyim ve din ile devletin beraber olmasına ise şiddetle muârızım. Tarihimiz bunun müthiş zararlarının şâhidi. Mustafa Kemâl lâik tabirinden birşey anlamıyordu...»
demektedir.

Halbuki doktor Rıza Nur Bey'in isimlerini andığı bu şahsiyetlerin hepsi de İttihat ve Terakki Partisi içinde yıllarını harcamış tecrübeli kimselerdi. Bunların lâiklik hakkında hiç bir fikir sahibi olmamalarına imkân yoktu. Bahsi geçen toplantıda mes'eleyi bilmemezlikten gelmeleri sâdece bir taktik icabıydı. Zira o günlerde, Anadolu'daki milli mukavemet hareketini temsil mevkiinde bulunan bu şahıslar, İttihatçılığı hortlatmakla ve Halife ve Padişaha isyan etmekle itham edilmekteydiler. Düşmanlarına bir koz vermemek için de, işe başladıkları anda asıl plân ve programlarını unutmuş gözükerek bunun aksine bir tavır takınmışlardı. Hakikaten T.B.M.M. adına ve Gâzi M. Kemal Paşa imzasıyla ard arda neşredilen beyannamelerle, kendilerinin İttihat ve Terakki partisi ile hiç bir münasebetleri bulunmadığını, Padişah ve Halife'ye isyan şöyle dursun o yüce makamı kurtarmak için harekete geçmiş olduklarını Allah ve Rasulü adına yeminler ederek ilân etmekteydiler. Meclisteki sarıklılardan geçilmiyor, kabul edilen kanunların «Şer'iye Vekâleti»nin kontrolünden geçirilmesiyle şeriata bağlılık zanni uyandırılmak isteniyordu. Böyle bir mevsimde lâiklik gibi efkâr-ı umûmiyeyi aleyhlerine çevirecek tehlikeli bir kelimeyi telâffuz etmelerinin

anatomisi

siyâset ve maslahata aykırılığı ise aşikârdı.

Fakat T.B.M.M.'nin M. Kemal Paşa tarafından tesvit edilmiş bulunan ilk Anayasası hâkimiyetin bilâ kayd-düşart Millete âid olduğunu beyan ederek o anda, Saltanatı zımnen ilga etmiş oluyordu. Bir kere saltanat ilga edilince de, siyasi iktidardan mahrum bırakılan Hilâfet, gerçek mânâ ve hüviyetini kaybetmiş demekti. Hakikaten T.B.M.M.nin 13. Eylül 1336 tarihili ve M. Kemal Paşa tarafından hazırlanmış olan çalışma programında:

«T.B.M.M. hudud-u millisi dâhilinde temin-i hayat ve istiklâl ve tahlis-i Makam-ı Hilafet ve Saltanat ahdiyle teşekkül etmiş» olduğu belirtilmiş ve bu proğram 85 sayılı ilk Teşkilât-ı Esasiye Kanununun temelini teşkil etmiştir. Bu kanunda da Makam-ı Hilâfet ve Saltanata ve bunların kurtarılmasına temas edilmiş olmakla beraber, hâkimiyetin Millete âidiyeti belirtildiğinden bu iki hüküm arasında o anda üzerinde pek de durulmayan bir tezada vücud verilmişti. Bir nev'i tecâhül-i ârifâne sûretinde ortaya çıkan bu tezat, aslında sâdece bir taktik icabıydı. Zira M. Kemal Paşa, 1 Kânunu evvel 1337 tarihinde İcra Vekilleri Hey'eti'nin vazife ve selâhiyetlerini gösteren kanunun görüşülmesi sırasında Millet Meclisi kürsüsünden 1887 tarihli İmparatorluk Kanun-i Esâsisi'ni göstererek:

«Efendiler bu kitap, düşmanlarımızı muvakkaten olsun memnun etmek gâyesini gözetmiş bir kitaptır. Bu kitab'ın mahiyetinin millet ile, hakimiyet ile, irâde-i milliye ile hiç bir alâkası yoktur. Bu kitap üstündeki ünvan ile Milleti senelerce aldatan ve aldattıkça girve-i izmihlâle sevkeden bir kitaptan başka bir şey değildir. Bir paçavradır, efendiler!.. diyordu.

Bu sözlerin âşikâr olan mânası M. Kemal Paşa'nın daha o günden «Meşrûti» bir idareye râzı olmadığı ve bundan çok daha ötesini düşündüğünden başka birşey değildi.

ÇATI
BENİM GAZETEM...
ÇATI, BİR M.T.T.B. YAYINIDIR

TESBİT
Sâdık Özarslan

BİR MUKAYESE

Sözü uzatmadan hemen mevzu'a gireyim... Bizde bazı kimseler vardır ki; son ve ekmel dinimiz İslâm hakkında hiç de iyi düşünmezler. Fakat Garplı ilim adamı da bizdekiler gibi düşünmez.

Bizdekiler, İslâm'ın o yüce muhtevâsına gölge düşürmek isterler... Kendileri şüphe içinde oldukları gibi, başkalarını da şüpheye meylettirmeye çalışırlar. Avrupalı tarihçi Gibbon şöyle der: «Muhammed Aleyhisselâm'ın iman ikrarı şüpheden ve mübhemiyetten azâdedir.»

Memleketimizde bir kısım aklı evveller, İslâmiyeti başka görüşlere yamamaya, onlar tâbî bir telâkki hâline getirmeye kalkışırlar. zatlar arasında müvâzeneyi elinde tutar. Avrupavari rasyonalizmin anarşisine ve Rusya Komünizminin halkı mecbur ettiği kışla disiplinine aynı zamanda muhâlif olan İslâm, bugünkü Avrupa'nın ve bügünkü Rusya'nın mümeyyiz vasfı ve sâbit fikri olan hayâtın iktisâdi cephesi karşısında şimdiye kadar mağlûp olmamıştır.»

İçimizden bazıları dinimizi, kalblere hapsetmeğe didinirlerken Garplı Dudly Wright: «İslâm, sırf bir itikaddan ibaret değildir. O, yaşanacak bir hayat tarzıdır.» der.

Bizimkiler, dedelerimizi emperyalist olarak tanıtırlarken E. Alexander Powel şanlı ceddimizi şöyle tavsif eder: «Müslümanlar fütuhat harplerinde o kadar müsamahalı davranmışlardır ki; bu keyfiyet, bir çok hristiyan milletleri utandıracak bir vasıftadır.»

İslâm'a bir kölelik nizâmı olarak bakanlara ise, William Kelly'nin cevabı şöyledir: «İslâmî hükümlere göre kölelik, kaybolmaya mahkûm bir müessesedir.»

Bazı feministler İslâm'ın halâ kadın haklarını korumadığını ileri sürebilmektedirler. Onlara da gereken cevabı, bırakın da arkasına takıldıkları Garp âleminin soylu bir filozofu versin: Lady Evelyn Cobbald. Okusunlarda utansınlar... Buyurun: «İnsanlık tarihinin başından beri kadınların tâbi oldukları esâreti kaldıran ve İngiltere'de yakın asırlara gelinceye kadar kadınlara verilmeyen kanunî hakları ilk defa veren İslâmiyettir.»

Cemiyeti din kıskacı (!...) ndan kurtarmak isteyenlere de Jean Lheureux ders veriyor: «İslâm'ın akidelerinin sâdeliği, nasslarının ve prensiplerinin vuzuhu ve taleb ettiği ibâdetlerin muayyen oluşu dolayısıyla ruhları sükûnetle fethetmek gibi bir kudreti vardır. Başlangıcından beri dâimî bir değişikliğe tâbi olan hristiyanlığın aksine İslâm başında ne ise, aynı hüviyeti ile kalmıştır.»

Reform isteyen deforme kafalılara Briffoult hatırlatır ki: «İslâm Medeniyeti'nin modern dünyaya en büyük yardımı ve hediyesi İLİM'dir.»Bodley de şöyle der: «Biz rönesansı İslâm'a borçluyuz.» Bu fikre Seddillot da katılır:

Bizdekiler Peygamberimiz Aleyhisselâm'ı beğenmezken İki Cihan Güneşi'ne General Lafayed alkış tutar; Prens Bismark kemal-i mehâbetle önünde eğilir ve Woltaire: «Kendi dar çerçevemizden kurtulup Dünya'nın başka bölgelerine bakalım.» dedikten sonra müslümanları över de över.

Ne gariptir ki; içimizdeki yabancılar, İslâm'ı dışımızdakiler kadar olsun tanıyamamışlar. Bunlara ne denir. Sâdece cehâlet kurbanları...

FİLDİŞİ KULEDEN
Cemil Meriç

KÜLTÜR EMPERYALİZMİ YAHUT PARİS'TEKİ JÖNTÜRKLERİMİZ

— VIII —

Enver Abd-ül Mâlik daha cesur, daha samimi, bir kelimeyle daha kendisi. Bu fransızlaşmış arap sosyoloğu, kültürle ilmi ayırıyor birbirinden. Boratav gibi hezeyan etmiyor. İlim, hadiselerin objektif bir metodla araştırılmasıdır. İlim cihanşümûldür, kültür ise bir halkın veya içtimaî bir zümrenin eseridir; cihanşümûl bir kültür yoktur, tarihin şu veya bu devresinde ortaya çıkmış kültürler vardır, doğu, batı, Akdeniz, Güney Amerika kültürleri gibi. Bu coğrafî bir tasnif, karakterlere dayanan bir tasnif de yapılabilir: liberal, burjuva, radikal-burjuva, jakoben, emperyalist, sosyalist.. kültürler gibi. Emperyalist kültür, emperyalist ülkelerin kültürüdür, bu kültürün amacı yayılmak ve sömürmek; yani bu kültürün içinde bazı kollar, meselâ siyâsî ideolojiler, içtimâi ideolojiler, emperyalisttir.

Abd-ül Mâlik'e tevcih edeceğimiz iki sual var: 1 — Büyük ülkeler içinde emperyalist olmayan var mıdır? 2 — Her ideoloji siyasî ve içtimaî değil midir? Bir kelimeyle mutaarrız'lık, kültürlerin değil, ideolojilerin vasfı.

Abd-ül-Mâlik'e dönelim

Burjuva kültürleri kurulu düzeni devam ettirmek isterler. Ama batının gerçek bir liberal kültürü vardır. Bu kültürün bir kolu marksizm ve sosyalizmdir. Yani kültür bir bütündür ve bütün olarak emperyalist diye damgalanamaz.

Kültür bağımsızlığı siyasî bağımsızlıktan çok daha güç. Çünkü A.B.D. «bu alandaki gereçleri elinde tutuyor: arşivler, kitaplıklar, yayınevleri... Sosyalist ülkeler de bir takım modeller sunuyor bize ama biz kendimizin olan, yalnızca bizim olan bir gelişme üstünde çalışmak istiyoruz. Taklitçi olmayan bir gelişme üstünde... «Ülkelerimizin tarihî husûsiyetlerinden yola çıkmalıyız. «Her ülke tarihinin sonucu, kendine özgü nitelikler taşır». Kendi modellerimizi kendimiz yaratmalıyız. Önce kendimizi sonra benimseyeceğimiz metodları ciddî olarak tanımak zorundayız. Halk dışardan gelecek katkıları nasıl karşılayacak?

Bugün iki batı var: 1) Kültürce liberal, siyâsetçe emperyalist batı. 2) Sosyalist batı. Bir de üçüncü dünya var. Yalnız batıdan değil diğer üç kıtanın kültürlerinden de faydalanmalıyız. Hem radikal-liberal ülkelerin hem de sosyalist ülkelerin kültürleriyle ilişkiler kurmalıyız. Kültür savaşı «ulusalcılık» savaşının bir sonucudur. Önce inkâr merhalesi, emperyalizme karşı koyma ve kendi kendini tanıma. Sonra da yabancı unsurların ayıklanarak benimsenmesi. Kendimize sormamız gereken şu: nasıl Mısırlı, Kübalı veya Brezilyalı olunur?

Yöntemleri almaktan söz ediyorsunuz. Hangi yöntemleri? Bunların yabancı menfaatları maskelemediği ne belli? Meselâ strüktüralizm.. hâdiseleri tarihî akışları içinde incelemez, dondurur, tecrid eder. Bilimsel deniyor bu yönteme. Bizim ihtiyaçlarımıza cevap verebilir mi? Hayır. Aynı ihtiyatkârlığı batının bütün yöntemleri karşısında göstermeliyiz. «Kullanacağımız yöntemleri a priori olarak seçemeyiz. Düşüncemizde, her zaman eleştirel yöntem kendini göstermelidir.»

Sol'un namuslu temsicileri bizde de aynı hakikatları haykırmadılar mı? Bir Kemal Tahir başka türlü mü konuşdu? İnsan, Abd-ül-Mâlik'in bütün düşüncelerini bölüşmese de ciddiyet ve samimiyetine saygı duyuyor. Zavallı Jön Türklerimiz! Ülkesinden ve tarihinden kopanların kaderi: korku, bocalayış, bir kelimeyle tezatlar içinde çırpınışdır!..

LAVRENS'in GİZLİ HAYATI
Sebil Yayınevi P.K.808 İstanbul

Sebil

İNCELEME

İBRET AYNASINDA ÇEHRELER

M.Ertuğrul Düzdağ

Dönmelerin Ağzından Dönmelik

Geçen sayımızda Dönmelerden **Karakaşzâde Rüşdü Bey'in Dönmeliği ve** Dönmeleri tenkit eden **ve** onları TBMM'ne şikâyet eden bir yazısını neşr etmiştik. Vakit 1924 yılı başıdır... O sırada A. Emin Yalman'ın idaresinde çıkarılan Dönmeler gazetesi «Vatan» Rüşdü Bey'in aleyhine neşriyat yapmış, onu gazetekârlıkla itham etmişti. «Vatan»ın bu yazısını nakle devam ediyoruz.

MESELENİN ASLI

Mevzubahis meselenin esâsı şu şekildedir:

İki buçuk asır evvel Sultan Murad'ı râbi zamanında kitle halinde müslüman olan birkaç bin kişilik bir zümre Selânik'te yerleşmiştir. Bu zümre bir müddet tecerrüd halinde kalmış ve içinde içtimâiyat ilmi nokta-i nazarından çok şayan-ı dikkat içtimâi teşekküller husûle gelmiştir. Avustralya'da, Tasmanya'da yaşayan iptidâi kabilelerde tesadüf edilebilecek gülünç hurâfât vücut bulunmuş ve iki üç bin kişi birçok küçük küçük izdivaç gruplarına ayrılmıştır. Bu gruplar uzun

Karakaşzâde Rüşdü'nün «Dönmelere Açık Mektup»unu neşr eden «Vakit» gazetesi.

müddet ne birbirleriyle, ne de umûmi Türk kitleleriyle izdivaç tarikiyle münâsebette bulunmamışlardır. Mamafih Türk ve müslüman terbiyesi almışlar ve kendilerini daima samimi bir Türk ve müslüman vaziyetinde görmüşlerdir. Kimi tüccar olmuş, kimi memuriyet hayatına intisap etmiştir. Aralarından daha asırlarca evvel Tersane Nâzırı, Sürre Emini gibi yüksek mevkilere çıkanlar ve memlekete fedâkârâne hizmetler edenler çok olmuştur.

GAZETECİ OSMAN NEVRES

Bükreş'te Bakston biraderlere suikast icra eden ve bu tarzda bir vatanî cür'etkârlık göstermek hususunda yegâne olan Nevres Bey, bu hadim zümrelere mensup bir Selânikli'dir. Nevres Bey bilâhare İzmir'de karaya çıkan Yunanlılara ateş ederek, akrabasından kolordu sıhhiye reisi Selânikli Şükrü Bey'le beraber ilk hamlede şehid olanlardandır.

İlim ve irfanın artması, daha bir iki nesil evvel bu gülünç ve iptidâi zümre hudutlarını yıkmaya başlamıştı. Gittikçe mütezâyid bir mikyasta mütekabil izdivaçlar vuku bulmuş ve bu zümreleri vâsi Türklük kitlesinden ayıran yegâne sed böylece yıkılmıştır. Bugün ortada ancak şahsî surette her nevi hareketlerinden mes'ul birçok ferdler vardır. Bütün vatandaşlar arasında olduğu gibi bu ferdlerin de, iyisi, fenası, çok hamiyetlisi, az hamiyetlisi, ihtimal ki vatana hâin olanları vardır. Mürâîsi mevcutsa, hareketi sâbit olunca teşhir edilir, vatana hâin olan varsa cezasını görür.

MİLLET MECLİSİ ARAŞTIRSIN

Bir şahsi intikam sâikiyle memleket içinde yeni nifak ve suitefehhümler uyandırmaya çalışmak, her halde mezmum bir harekettir. Amerikalılar bir adamı kendilerine benzetmek için masraflı vesâitle dünyanın her tarafına sokuluyorlar, misyonerler gönderiyorlar, uğraşıyorlar. İkibuçuk asır evvel İslâmiyet'i kabul eden ve pek çokları hakiki bir Türk olduklarını fiilen isbat eden bir nüfus kitlesini, Türklük câmiasından hâriç göstermeye çalışmak memleket nokta-i nazarından çirkin ve delice bir nifakcûluktur.

Bugün mâdem ki Millet Meclisi bu kadim meseleye tesâdüfen vaz'-ı yed etmiştir, bir anket heyeti vasıtasıyla bunun mâhiyetini ve hâl-i hâzırını araştırması ve memlekette vakit vakit süitefehhüm ihdâsı için kullanılan bir vâsıtayı esaslı bir surette tasfiye etmesi cidden pek muvafık ve şâyân-ı temennidir.

ÜÇÜNCÜ YAZI

4 Ocak 1924 tarihli «Vatan»da çıkan yukarıdaki yazıya Karakaşzâde Rüşdü Bey cevap verdi. Cevabı 7 Ocak 1924 tarihli «Vakit» gazetesinde çıktı.

Vakit gazetesi, Karakaşzâde Rüşdü'nün cevabından önce, hâdisenin ve o zamana kadar yazılanların bir hülâsasını yaptı. Bunda kısaca şöyle deniyordu:

«Rüşdü Bey, Meclis'e verdiği bir arîza ile Dönmeler hakkında açıklamalarda bulundu. Kendisinin şahsi kusurlarından bahseden cevaplar verildi. Fakat ona cevap verenler de Dönmeliği ve bu ünvanı henüz unutmamış olan âileler bulunduğunu ve bu âilelerin yalnız yaşayışlarında değil dini inançlarında da ayrılık olduğunu kabul ediyorlardı.

«Her iki taraf da bu ayrılığın aleyhindedir. Yalnız Rüşdü Bey'in «devam ediyor» iddiasına karşılık, ötekiler «tarihe karışmış veya karışmak üzeredir» diyorlar...»

Gazete bundan sonra — bâzı şiddetli noktalarını tâdil ederek — Karakaşzâde Rüşdü Bey'in açık mektubunu yayınlıyor. Mektup aynen aşağıya alınmıştır.

DÖNMELERE AÇIK MEKTUP

Ankara'da Karakaşzâde Mehmed Rüşdü Bey'den Bilumum Selânik Dönmelerine Açık Mektup

«Efendiler,

«Üç asırdan beri saf ve muhterem Türk milletinin cenâh-ı merhamet ve âtıfetine sığınarak Dönme namıyla mevcudiyetimizi idâme etmekte pek mutaassıp davranıp tarz-ı muâşeret ve harekâtımızla zâhir ve bâtınımızın ayrı gayrı olduğunu kaabil-i ifşâ olmayacak derecelerde Türklere tanındık. Osmanlı hükümetinin geçirdiği safahât-ı târihiye, diyelim ki şimdiye kadar bizleri müctemian yaşatmaya ve aramızda dâima tefâhür ettiğimiz teâvün hislerimin izâlesine mecbur kalmamak üzere Türklerle adem-i ihtilâta sevk etti. Bugünkü bigâneliğimizi bütün cihanın hayret ettiği muazzam Türk inkılâp ve zaferinden sonra ne ile tevil edeceksiniz?

«Vicdan ve mâneviyat ve itikadınıza hulûl etmek istemiyorum; fakat bu muhterem Türk milletinin Edirne'den Kars'a kadar hâkim olduğu topraklarda yaşayan insanların bir siyâk üzere kalbleri ve vicdanları çarpar ve ancak Türklük mefkûresini taşıyanlardan mürekkep olmasını arzu ettiğini bilmiyor musunuz? Daha anlayamadınız mı? O halde ne duruyorsunuz? Aranızda beş on kişinin zâhiren Türklerle ihtilât etmesi bir farz-ı kifâye gibi telâkki olunarak geriye kalan on onbeş bin kişilik bir varlığınız memleketin vücudunda (şiddetli bir iki kelime çıkarılmıştır) bir yabancı kalmaya Türklerin mütehammil ve sabûr olduğunu mu zannediyorsunuz?

TUFEYLİ YAŞAYAMAZSINIZ

«Aldanıyorsunuz, efendiler!

«Bu memleket bihakkın hakk-ı hayatı Türklere bahş etmiştir, zira o Türklerdir ki kanlarıyla sulayarak karış karış bu toprağı muhafaza etmiştir.

«Son hâdisat esnâsında herkesin ümidini kestiği ve böyle sizler gibi ne kanını, ne malını, ve ne de servetinin cüz'i bir kısmını memleket ve millet için fedâ etmeyi hatırına bile getirmeyen tufeyliler iddihâr-ı servet ile iştigâl eylerken her türlü maddi muâvenetten mahrum kalan Türkler, Allah'ına istinad ederek her taraftan üzerlerine vâki olan hücum ve taaruzlara mütevekkilâne ve dindarâne ve kendilerine has bir metanet ve sükûnetle mukabele ederek vatanı müdafaa ettiler ve bihakkın düşmanlarına galebe çaldılar. Bu kadar ulvî bir manzara karşısında hâlâ sizlerin lâkayd bulunarak eski an'anâtınızı ve âmâlinizi muhâfaza edip, eski devirlerde olduğu gibi tufeyli yaşamayı ve hiç bir taraftan bir sadâ-yı itirâza mâruz kalmıyarak refah ve saadet mi hayâl ediyorsunuz?

leyebilsin. Buna artık tabammül edecek bir ferd bulunmadı ve bulunmaz.

«Bugün bizim için iki şık vardır: Ya Türklerle bir kanun-u mahsûs dâhilinde kat'iyyen ihtilât ve tesâlüb ederek bütün vatan ve milletin saadet ve felâketine müştereken çalışmak veyahut hudud-u millî hâricinde herhangi bir şekl-i maddî ve ma'nevide olursa olsun başımızın çaresine bakmaktır. Benim anladığım budur. Yalnız şunu da açıkça söyleyeyim ki dünkü gazetelerde Selânik'ten gelen bir telgrafa nazaran Mustafa Efendi namında bir Dönmenin Yunanlı Genaıas'a olan mürâcaatı belki efkâr-ı umûmiyede Dönmelerce gizlice konuşulmuş ve hazırlanmış bir fikrin mahsûlü olarak Mustafa Efendi'nin Selânik'te ve benim Ankara'da vuku bulan teşebbüsâtıma haml olunur. Halbuki ben Mustafa Efendi'yi ne tanıyorum, ne de onun efkârına hâdimim.

«4 Kânunusânî 340 tarihli Vatan gazetesinde hemşehri ve yakın akrabamın iddiâsı vechile ne hissiyat ve asbiyetime mağlûbum ve ne de bir tarafın telkînât ve tahrikâtıyla bu işe mübâşeret ettim. Ancak yukarıda arz ettiğim gibi onbeş yaşından beri takip ettiğim bir mefkûrenin sahne-i aleniyete vaz'ına bugün zemin ve zamanı müsâid bulduğumdandır ki ortaya atıldım. Asırların biriktirdiği mülevvesâtı tathire muvaffak olan Büyük Millet Meclisimiz inşallah bu mes'ele-i menhûsayı da yakın zamanda ortadan kaldırack, bugün bana asabi veya başka hiffetler isnâdıyla taarruz edenler yakın zamanda elimi öpüp beni takdir ve takdis edeceklerdir. Ve minallah-it tevfik.»

Mehmed Karakaşzâde RÜŞDÜ

DÖRDÜNCÜ YAZI

Karakaşzâde Rüşdü'nün 7 Ocak 1924 tarihli «Vakit» gazetesinde çıkan «Dönmelere Açık Mektup»undan sonra, 11-22 Ocak 1924 tarihleri arasında onbir gün süren (18 Ocak'ta yazı yoktur) bir tefrika «Vatan» gazetesinde yayınlandı.

«Tarihin Esrarengiz Bir Sayfası»

Ahmed Emin Yalman'ın idaresinde olarak Dönmeler tarafından çıkarılan «Vatan» gazetesi.

DOMUZLAR İÇİN BİLE

«Ankara'ya geleli beri yakinen görüp anladığım Türkler ve bilhassa büyük Millet Meclisi ve onun vükelâsı benim onbeş yaşımdan beri beslediğim emellerin husûlpezir olacağına berâat-i istihlâldir. Çünkü Büyük Millet Meclisi zürrâ'a irâs-ı zarar eden yaban domuzları için bile kanun çıkarmaktadır; binâenaleyh zanneder misiniz ki, bu kadar incelikleri düşünen rüesâ-yı millet bir kitle-i ecnebiyyeyi sinesinde besa

adını taşıyan bu yazı serisinde, Sabatay Sevi'den itibaren Dönmelik tarihi ele alınmakta ve son zamanlara kadar getirilmekte idi.

Yazının kimin tarafından kaleme alındığı belli değildir. Başlığının altında «Muharriri: Bir tarih müdekkiki» ibâresi vardır.

Bu tefrikanın 20 Ocak'ta çıkan dokuzuncusundan aldığımız aşağıdaki paragraf bu hususta bir ipucu olabilir:

(Devamı var)

BİLDERBERG GROUP'UN İçyüzü

Yesevîzâde

— 7 —

«Bilderberg toplantısına gelen ve üstelik Türkiye'nin sorunları ile yakın ilişkileri bulunan bâzı diplomatlar, toplantı biter-bitmez soluğu Ankara'da almışlardır. NATO Genel Sekreteri Luns, Amerikalı banker Rockefeller, Amerikalı parlemanter Prichad, Türk Hükûmet yetkilileri ile temaslarda bulunacakların başında gelmektedir.» («Ekspres», 28/4/1975, s. 1)

«Cumhûriyet» te şunu ilâve ediyor:

«Dünyâ Bankası'nın en büyük hissesine sâhib Amerikan Manhattan bankası Yönetim Kurulu Başkanı, ABD Cumhûrbaşkanı Yardımcısının kardeşi David Rockefeller, dün başkentte temaslar yapmışdır.

«Rockefeller, Mâliye Bakanı Ergenekon ve Dışişleri Bakanı Çağlayangil ile görüşdükten sonra, Başbakan Demirel tarafından şerefine verilen öğle yemeğine katılmıştır. Manhattan Bankası İdare Hey'eti Başkanı, öğleden sonra da Merkez Bankası'nda görüşmeler yapmıştır.

«Rockefeller saat 10.30'da Mâliye Bakanı ile yaptığı görüşmeden sonra bir açıklamada bulunmayacağını söylemişdir. Mâliye Bakanı Yılmaz Ergenekon da bunun bir nezâket ziyâreti mâhiyetinde olduğunu bildirmiştir.

«Manhattan Bankası İdare Hey'eti Başkanı, saat 11.30'da Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil ile bir saat süren görüşme yapmıştır. Rockefeller görüşmeden sonra şunları söylemiştir:

«Bilderberg toplantısına katıldıktan sonra bu gezimi uzatmış bulunuyorum. Dışişleri Bakanlığınızın dâveti üzerine Ankara'ya geldim ve temaslar yapıyorum. Türkiye'ye 15 yıl önce gelmiştim. Temaslardan memnûnum.» («Cumhûriyet», 29/4/1975, sh. 9)

Diğer taraftan, toplantının akabinde, muhakkak alınan kararlar üzerine, tatbiklerini sağlamak maksadıyle İngiliz hey'eti hemen Kıbrıs'a hareket ediyordu.

Bilderberg, doğrusu, o kadar müessir ki; hemen üç hafta sonra Çağlayangil Bitsios'un ve bir ay sonra da Demirel-Karamanlis'in bir araya gelmesini temin edebilmişdir. Niye yalan söyliyelim, karârların böylesine yıldırım hızıyle tatbiki insanı ürkütüyor! «Düşmân-ı küçümsiyenler bundan ibret almalıdır.

Ve bir kere daha hâfızanızı yoklayın! Diğer karârların da tatbikata konuluşunu hatırlıyabilirsiniz!.. Evet, görülüyor, her tarafta «Perde-Arkası Kuvvetler» Dünyâmızı ellerinde tutuyor

En son olarak bir de iştirâkçileri inceliyerek mes'eleyi bütün gerçek buudları içinde ortaya serelim

«Ekspres»den:

«Tam 16 demokrât batılı ülkenin ünlü ekonomistleri, mâliyecileri, yazarları, banka genel müdürleri, profesörleri, aralarında başbakanlarında bulunduğu devlet adamları Çeşme Altın Yunus'da bugün başlıyacak Bilderberg toplantısına katılmak üzere İzmir'e geldiler.

«Ünlü kişileriyle temsil edilen ülkeler, başda Birleşik Amerika olmak üzere, Avusturya, Belçika, Kanada, Danimarka, Finlândiya, Fransa, Batı Almanya, İrlanda, İtalya, Malta, Hollanda, Norveç, İsveç, İsviçre, İngiltere'dir.(...)

«Çeşme toplantısına yüzyedi dâvetli katılıyor.» («Ekspres», 25/4/1975, s. 1.)

Bu yüzyedi dâvetli kimler? Tesbit edebildiğimiz kadarıyle şöyle:

Ernst H. Van Der BEUGEL: Lieden Üniversitesi Beynelakvam Münâsebetler Profesörü.

Joseph E. Johnson: Beynelakvam Sulh için Mü'temer Vakfı Reisi C. Frits KARSTENO: AMRD Bankası Müdürü.

Avusturya:

Alfons DALMA: Avusturya Radyo ve Televizyonu Siyâset tefsircisi

Hans İGLER: Avusturya Sanâyiciler Federasyonu Reisi

Franz VRANİTZKY: Mâliye Vekâleti İktisâdi İnkişâf Müşâviri.

Belçika:

Louis CAMUS: Bangue de Bruxelles Umûm Müdürü. 1871'de kurulan bu bankanın iki müessisinden biri yahûdi ERRERA-OPPENHEİM idi. Banka, hâlen de LAUNOİT âilesinin elinde olup Belçika'nın üç büyük bankasından biridir.

Josef HOUSTY: Dünyâ İş Konfederasyonu As Reisi.

Daniel E. JANSSEN: Brüksel Üniversitesi Rektörü.

Baron Le'on II LAMBERT: Belçika'ya hâkim iktisâdî imaparatorluğun başındaki Yahûdî. Bu imparatorluğun merkezi Bangue Lambert'dir. 1853'de yahûdî Samuel Cahen (nâm-ı diğer Samuel Lambert) tarafından kurulan bu banka, doğrudan veyâ daha başka kümelerle berâber pek çok banka, sigorta şirketi, elektrik, petrol, mâden tröstü, büyük mağaza, v.s.'yi kontrol etmektedir. Banka, aslında, Rothshild Freres bankasının Belçika'daki uzantısıdır. Baron'un bizzât kendisi de, Rothschild'lerle akrabadır.

Baron SNOY ET D'OPPUERS: Yahûdi Lambert'lerin adamı. Bangue Lambert de vazifelidir. İktisâdî işler vekâletinin sâbık sekkâtibi

Kanada:

John H. DEUSTCH: Queens Üniversitesi İktisâd Profesörü. Muhtemelen Yahûdî.

Duncan GORDON: Clarkson, Gordon Şirketi İdâre Hey'eti Âzâsı.

Anthony GRİFFİN: Home Oil Co. Ltd Şirketi Umum Müdürü.

William A. MACDONALD: Mc Millian Firması Reisi.

Joseph MORRİS: Kanada Meclisi Reisi.

Danimarka:

Svend SQRENSEN: Den Danske Landmansbank Müdürü.

Terkel M. TERKELSEN: «Berlingske Tiende» gazetesi sâhibi.

J. V. THYGESEN: Export Credit Council of Danemark Umum Müdürü.

Finlândiya:

Max JACOBSON: Filândiya İktisâdi Teşkilâtı Meclisi Umûmî Kâtibi. Bu Yahûdi bir ara az kalsın Müttehid Kavimler Teşkilâtı Umûmî Kâtibi seçiliyordu. (Fakat netîcede bu mevkie Waldheim getirildi.)

Fransa:

Raymond ARON (1905 -) : İçtimâiyâtçı, feylesof, profesör, gazeteci, siyâset adamı. Evvelâ marksıyken sonra Liberalizme seyretmiştir. «Sanâyi Cem'iyeti»nin ilk feylesofudur. 20 kadar büyük eser yazmıştır. 2. Cihân Harbi Sonrası Yahûdî refikâlı Andre MALRAUX Kabinesinin Müdürlüğünü yapmışdır. Hâlen «Le Pigaro» da yazmaktadır. Bu keskin Yahûdî, 1967'de De Gaulle'ün Yahûdilerden bahisle «Mütehakkim ve kendinden emin kavim» tavsifine isyân etmiş ve «Gaullisme» den kopmuştu.

Jacques ATTALİ (1944 -), Polytechnique ve ENA'da İktisâd Profesörü. Devlet Şûrâsı âzâsı. Cezâyirli bu Yahûdi, Fransa Sosyalistlerinin önderi François MİTTER BRAND'ın «İktisâdi «beyn»idir Wilfrid MAUMGARTNER: Sâbık Mâliye Vekili, Rhone-Poulenc Reisi, yarım düzine kadar büyük teşebbüsün idâre hey'etleri âzâsı, Bangue de France (Fransız Cumhûriyeti Merkez Bankası) Umum Müdürü. Yahûdilere yakın bir şahsiyettir. Rothsehild'lerin mûtemedi mütevelîsi Ernet Mercier'nin kızıyle evlidir.

Diomède CATROUX (1916 -), Sosyalist Christian PİNEAU'nun Kabine Şefi (1945), yahûdî refikâlı Andre MALRAUX Kabinesinin Âzâsı, Enformasyon Vekili, Meb'us, sosyalist yahûdî MENDES-FRANCE Kabinesinde Silâhlı Kuvvetlerle Vazifeli Devlet Vekili (1954). Yahûdî BLEUSTEİN-BLANCHET'nin Fransa'da (ve kısmen Avrupa'da) inhisar kurmuş reklâm teşebbüsü Publicis'in eski Mâlî Müdürü, Merkezi Avrupa Teşkilâtında Fransa Mümessili, İsrâil'le tesânüd ve ona yardım gayesiyle kurulmuş Alliance France-İs-

(Devamı var)

TUĞRA

MUSTAFA YAZGAN

ŞÜPHEDEN KURTULMAK

Müslüman, yeniden arı duru bir dünya kurmak mecburiyetindedir. İslâm rûhunun, Dünya bedeninde sıhhatli bir nefese kavuşması için bu şarttır.

Şirkten, dalkavukluktan, münâfıklardan, korkak ve câhil tutumlardan, şüphelerden temizlenmiş, pırıl pırıl bir Dünya kurulmalıdır! İnançlı, bilgili, aydınlık bir dünya.

Hakikatını Kur'andan alan, bunun için ışıklı, diri, ve sürekli olması gereken bu yeni âlemde en küçük zerreden en büyük kürreye kadar, madde ve ruh plânında herşey yerli yerinde, sistemli, âhenkli bir mimarî görüşünü arzetmelidir.

Müslümanın bu yeni dünyasında ilk şart «şüphe ve tereddütlerden kurtulmak» olacaktır. Bu mükemmel bir inanca giden yolun başlangıcıdır. Allah'ın kitabında «Sakın şüphe edenlerden olma!»

«Sakın Allahın âyetlerini tekzib edenlerden olma!»

«Sakın müşriklerden olma!» ifâdelerindeki kurtarıcı îkazlar, mükemmel bir imana ermenin ve doğru düşüncenin de ilk adımı oluyor.

Şüphe, tekzibi; tekzîb ise şirk'i doğuruyor.

Din'i, menfî bir edâyla karşılayan, din'i reddeden, alaya alan, din gerçeklerine ruhunu kapatanlar, aslında bir taraflarıyla, dini hiç bilmeyen, mutlak bir inançsızlık ve karanlık içinde vehimleriyle, şüpheleriyle boğuşanlardır.

Kâinattaki BİRLİK ve âhenk, şirk illetine ne kadar zıtsa, tekzib ve şüphe'ye de o kadar zıttır.

Tam bir benzetme ile, Dünya bir ruh imtihanı salonu gibi. Allah'ın imtihanına tâbi kullar, bir takım sorularla karşılaşıyorlar. Bir takım mes'eleleri çözmek, hem de doğru çözmek mecbûriyeti var. Mes'ele, imtihan salonunda bilinen gerçeklerin, inanılan, bağlanılan doğruların şüphesizce bildirilmesi, yazılması veya söylenmesidir. İmtihan saatı bitip, dışarıya çıkan talebenin kitabını, teksirini açıp sorulan sorunun gerçek cevabını öğrenmesi, imtihanın başarısızlığına veya başarısına nasıl tesir etmezse, insanoğlunun dünyadaki ruh imtihanında şüphe illetine düştükten sonra, âhiret hayatında şüphelerinin yanlışlığını anlayıp, iman etmesi de öylece tesirsizdir. İş işten geçmiştir.

Şüphelerden kurtulmak, akıllı kişilerin yapacağı iştir. Şüphe, marazi bir ruh hâlidir.

Doğru düşüncenin açık ve seçik misâlini, Peygamber çevresinin en ulu kişilerinden Hazret-i Ali (k.v.) kendisi ile bazı mes'eleleri tartışan bir müşrike karşı şu meşhur ifâdesiyle vermiştir:

«— Siz, Allah'a ortak koşar. Resûlullah'ın Peygamberliğini reddedersiniz. İslâm'ın iman esaslarına bağlanmaz, ibâdet etmezsiniz. Bu Dünya'nın sonrasında bir âhiret âleminin, bir ebedî varoluşun bildirilmiş olmasını da tasdik etmiyorsunuz. Biz ise, sizin inanmadıklarınıza inanıyor, şirk'i reddediyor, Allah'a kulluk ediyoruz. Farz-ı muhal âhiret yoksa, bizim iman, ibâdet ve teslimiyetimizin bize ne zararı olabilir? Ya siz? Âhiret'in gerçekleştiği gün ne yapacaksınız? Kur'an'da bildirilenlerin hakikat olduğu gün paşmanlık, zarar ve ebedî felâketinizi düşünebiliyor musunuz?»

İslâm'ın bu muhteşem mânâ ve metodolojisi, bütün körlüğümleri açacak güçtedir.

Şüphe, müslüman'ın kalbinde barınamaz.

Kalbin'de tevhid TUĞRA'sı olan muasır müslümanların, bir dirilş, bir silkiniş, bir kalkışa niyetleri varsa, evvelâ ruhun, inancın ve gerçeğin üstündeki örümcek ağını, şüphe pisliğini temizlemeleri ve tâvizsiz, kararlı, samimî bir iman'a yeniden ermeleri şarttır.

Sebil

AKTÜALİTE

CUMA NAMAZI BİR ÖZÜR OLDU

Karayolları Umum Müdürü Orhan Batı Bey, Cuma günleri mesai saatlerinin namaza göre ayarlanmasını emr etmişti. Fakat Danıştay vazifesini yaparak bu emri iptal etti.

Şimdi Karayolları'nda Cuma namazı - yine Müdür Bey'in tamimi mûcibince- sadece mâzeret izni alınarak kılınabiliyormuş.

YOLDAŞLAR ŞAKALAŞIYOR

Pekin'deki Sovyet Büyükelçiliği önünde bir bomba patladı. İki Çinli muhafız öldü. Binada mühim hasar meydana geldi. Sovyetler vak'ayı protesto ettiler.

Bomba patladığı sırada beş-altı Çinli genç zorla elçiliğe girmeye çalışıyor, Çinli muhâfızlarla çekişiyorlar imiş.

Çinli yoldaşların Sovyet yoldaşlarına olan aşklarının şiddetine bakınız ki, içeri girip izhâr-ı muhabbet edebilmek için adamı öldürüyorlar. «Kara sevda» dedikleri bu olsa gerek...

HUGHES VE MUTLULUK

«... Howard Hughes'ün dillere destan servetine gelince, hiç kimse bunu tam olarak bilmiyor... Dünyanın en zengin adamıdır. Serveti üç milyar dolardan fazla... Yirmi yıldır kimseye görünmüyor. Etrafını, Mormon mezhebinden kırk silâhlı bodi çevirmiştir. Bunlar kaldığı otelin (en üst katın tamamı) çevresinde kuş uçurtmuyorlar. Hepsi de iri yarı, ortalama 1.80 boyundadır. Sigara ve içkiyi ağızlarına koymamışlardır, hepsi usta atıcı ve siyah kuşaklı judocudurlar.»

Geçen hafta ölen meşhur Amerikalı münzevi zengin hakkında gazeteler bunları yazdıktan sonra, şöyle ilâve ettiler:

«Para, servet, ün, başarı, aşk her şeye sahip olmuştu Howard Hughes. Ama mutluluğa asla.»

İSYAN, MOSKOF VE ESKİ HASTALIK

İsveç'te yayınlanan «Expressen» adlı günlük gazete geçen kasım ayında, Baltık Denizi'nde seyir eden Sovyetler Birliğine âid nükleer füzelerle donatılmış harb gemisinde çıkan isyanın, geminin bombalanmasıyla bastırıldığını ve vak'a esnasında 50 Rus denizcisinin öldü ünü yazmıştır.

Gazete gemideki 250 denizciden bir kısmının isyan ettiğini ve İsveç'e iltica etmek için rotayı değiştirdiklerini, gemideki subayları kamaralara hapsettiklerini, ancak bir subayın alarm vermesi neticesi, isyanın, Genelkurmay'a iletildiğini belirtmiştir. Alarmdan sonra harekete geçen denizaltı ve savaş uçaklarından meydana gelen filonun 123 metre uzunluğundaki «Storojevoi»un peşine takıldığını belirten «Expressen» sonunda geminin bombalanarak durdurulup, Sovyetlerin Riga limanına çekildiğini ileri sürmüştür.

Mezâlim Moskofun eski huyudur. Zaman zaman nükseder. Biz bunda hayreti mûcip bir şey göremiyoruz...

VELİLERE!..

26 Haziran 1976 cuma günü yapılacak olan üniversitelere giriş imtihanına 316 bin 239 namzet başvurmuş. Şimdiden yemeyip yedirerek, türlü güçlüklerle evlâdını üniversitelere göndermek cesaretini gösteren velileri tebrik eder Ecevit ekibi iktidar olana kadar ki, bu gidişle hiçbir zaman olamıyacaktır, anarşinin çerçevesinden hakka sı ınmalarını tavsiye ederiz.

MÜZE SOYGUNU

Ankara'da Polatlı civarındaki «Gordiom» müzesi bir kaç gün önce meçhul kimseler tarafından soyuldu. Frikya kralı meşhur Midas'ın heykeli ile pâhâ biçilmez tarih yadigârları artık elimizde değil.

Tarihi eserler bakımından yurdumuz, müzedeki eşya dışında da durmadan soyulmaktadır. Zaten müzelere koyduğumuz milâd öncesi veya sonrası tarihi eserleri de yabancı Üniversitelerin mütahassıs ve para yardımları ile yer yüzüne çıkarabiliyoruz. Çıkarıyoruz da ne oluyor? Koruyamadığımıza göre, tarihi eser soygunlarına kolaylık göstermek vaziyetine düşüyoruz.

Bu arada, bizim tarihi eserleri de merak etmek elden gelmiyor. Meselâ, bundan yirmi yıla yakın bir zaman önce havalandırılan büyük Osmanlı Pâdişahlarının otağ-ı Hümâyunları ne oldu? Sakın, onları da rutûbet ve bakımsızlık çalıp götürmüş olmasın? Bizans eserlerini korumayan Bizansçı zihniyet düşmanı olduğu Osmanlı eserlerini mi koruyacak! «İnkılâb Mezâlimi» sütunumuzu takip edenler bu sualin cevabını kolayca verebilirler sanırız!

Ecdâd yâdigârı eserlerin yakın tarihteki tahribini hatırladıkça kaçırılanların kurtulduklarına sevinsek mi acaba?!.

GELECEK SAYI BÂYİLERDEN PARASIZ «İSLÂM ZİRVE KONFERANSI» İLÂVEMİZİ İSTEYİNİZ!..

İSBATSIZ İDDİA

Ecevit artık iyice zaptedilemez hâle geldi. Anlaşıldığına göre, O'nun bu hâlinden artık etrafı ve yakınları da iyice şikâyetçiler. Daha doğru, sır sızdırmayacaklarına inandıkları kimselere bu şikâyetlerini fısıldıyorlar.

Ecevit, geçenlerde Başbakan Yardımcısı ile Başbakanı şerefsizlikle itham etti. Sonra da bir kabadayı davranışı ve uslûbu içinde, bu iddiasını isbatlayacağını söyledi. Tabii, onun bu davranışı kendisinin ortaklaşa filân da olsun Başbakanlık yapmış olduğunu düşünenler tarafından hiç de iyi karşılanmadı.

Tabii, hakları da yok değil. Çünkü Dünya'nın hiçbir memleketinde bir devlet adamı önce iddia, sonra isbat etmez. Önce isbat eder sonra da iddiasını ileri sürer.

Ecevit kanun değerindeki bu teâmûlü bozmaktadır. Ama, kendisi gibi davranan başka devlet adamı hiç yokki?! Afvedersiniz, var, var!.. Demir perde gerisinde ve Sovyet Rusya'da sürüsüne bereket!

İSLÂM ENSTİTÜLERİ TOPLANTISI

11 Mayıs 1976 tarihinde Fas'ın başşehri Rabat'ta İslâm üniversiteleri ve Enstitüleri toplantısı yapılıyor.

Son zamanlarda İslâm ülkeleri arasında siyâsî ve kültürel sâhalarda muhtelif toplantılar yapılmakta olduğu memnuniyetle müşâhede edilmektedir. Bu defa Rabat'ta yapılan toplantı İkinci İslâm Üniversiteleri kongresidir. Müslüman ülkeler arasında kültür sâhasında yakınlaşmaya mâtuf bu hareketlerin çoğalmasını bütün kalbimizle temenni ediyoruz.

Bu toplantıya Türkiye'den Gazetemiz yazarlarından arkadaşımız Dr. Mustafa Bilge iştirak edecektir.

BİR CHP'Lİ

Geçenlerde gazetelerde şöyle bir haber vardı: «CHP Hatay milletvekili Mehmet Sönmez, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün milletvekilleri için tertiplediği resmi kabule katılmayacağını bildirmiş. Sönmez, Cumhurbaşkanına yolladığı telgrafta Türkiye'de bazı gençlerin öldürüldüğünü ve suçluların devletçe korunduğunu öne sürmüş, böyle sıkıntılı bir zamanda vâkı dâvete katılmayacağını bildirmişti.»

Bir mecmua, bu telgrafı şöyle bir düşünceyle tefsir etmektedir:

«Mehmet Sönmez dâvete katılmamış kimin umurunda?... İşin aslını sorarsanız, Mehmet Sönmez'in telgrafında ileri sürdüğü bahâneler uydurmadır. Mehmet Sönmez olsa olsa iki sebeple dâvete katılmamıştır:

1) Orada ne yapacağını, kimin elini sıkacağını, kendisine bir şey sorulduğu zaman nasıl cevap vereceğini bilmemekten. Yahut da...

2) Kişilik kazanmak için zem-zem kuyusunu kirleten adamın yapmış olduğu işi yapmak hevesinden... Her ikisi de Mehmet Sönmez'e itibâr vermez.»

Mecmuanın tefsirinde doğru noktalar bulunduğunu, hattâ kendi nokta-i nazarından tamamiyle isâbetli davrandığını söyleyebiliriz. Bununla beraber asıl can alıcı noktayı gözden kaçırdığını söyleyebiliriz. Şöyle ki;

Bu Mehmet Sönmez, gençlerin birbirini öldürtme işini hâdiselerin daha başlangıcında takındığı tavırla kendi partisinin başlattığını ya bilmemekte yahut tecâhül-ü ârifâne oyunbazlığı yapmaktadır. Her iki şıkta d iki sebeple haksızdır:

1) Bu kadar hassasiyet gösterdiği bir hâdisenin aslının, esasını niçin öğrenmemiştir? Öğrenmemişse milletvekili aylığı olan binlerce lirayı almasına vicdanı nasıl razı olmaktadır? Bütün bu anarşiden CHP'nin on değilse bile, bir parmağını bulunduğu, dünya âlem tarafından bilindiğine göre, onun şahsında böylesine bir bilgisizlikle milletvekili sıfatını birleştirmeye nasıl razı olmaktadır?

2) Bu CHP'li milletvekili, özür beyan ederken özrü kabahatinden büyük darbımeselinin örneğini vermekte, devleti suçluları korumakla suçlandırmaktadır. Bu vaziyette hakkında takibât açılabileceğini düşünmemiş midir?

Bu son noktada galibâ fazla hukuk âşıkı göründük. Böyle hukuk dışı davranışlardan dâvâ açılması itiyâdı teşekkül etmiş olsaydı, Sayın Savcılarımız CHP'yi böylesine ârifâne tecâhüller içinde serbest ve haklı tavriyle dolaşmakta serbest bırakabilirler miydi?!..

TURİST DÖVİZ GETİRİR

Bu yıl Türkiye'ye iki milyona yakın turist gelmesi bekleniyormuş. Mevcut yatak kapasitemiz ise 70 bin civarında imiş. Bu yetmiş bin yatak bize biraz az gibi geldi. İstanbul sokakları ile Sultanahmed Meydanı'nı unutmuş olacaklar.. Hani üzerlerini aradığınızda koynlarından üç kilo bit, ceplerinden iki kilo esrar çıkan, memleketimize akıl almaz dilencilik formülleri getiren hippileri hesaba katmıyorlar galiba!

ZAVALLI LİNDYLER

Lindy adında 24 yaşında bir İngiliz kızı, perhiz yapıp zayıflayacağım derken, açlıktan ölmüş. Halbuki hiç de şişman değilmiş...

Bir kadın, hangi kilode, evinin, kocasının, çocuklarının işini yapabileceğe kuvveti buluyor ve sıhhatli oluyorsa, ona yakışan kilo da budur. Yoksa ne elbise biçimlerine, ne de etrafın dedikodusuna göre ağırlık ayarı yapılır.

Yapılırsa, belki Lindy gibi her zaman ölünmez, ama şimdiki gibi ortalığı «hasta Lindy»ler kaplar.

ALPTEKİN KONFEKSİYON
ELBİSE
PARDESÜ
İMAL ve TOPTAN
OSMAN ALPTEKİN
Çakmakçılar Yokusu
Tarakçılar Cad. No25
Telefon: 27 53 52 İST.

KOPUZ KARDEŞLER KOLL. ŞTİ.
SELÂHATTİN - DERVİŞ - FAHRİ KOPUZ
TOPTAN
GIDA MADDELERİ
SATIŞI
Beyaz Peynir-Kaşar-Kavurma vs.
27 06 18
Yeni Gıda Çarşısı 2. Sokak No: 22
UNKAPANI - İSTANBUL

HARİCÎ SİYÂSET

AMERİKA'DAKİ SOVYET ALEYHTARLIĞI

Başkanlık kampanyasının oldukça hararetli bir safhaya girdiği görülen Amerika'da, her iki parti de Sovyet aleyhtarı tavırlarını biribirleriyle rekabet halinde bulunduklarını açığa vuran bir dereceye vardırmış bulunmaktadırlar. Cumhuriyetçi Parti'nin detant, yâni yumuşamayı yanlış anlayarak Amerika'nın Sovyetler karşısında kudretsiz görünmesine ve bu yüzden itibâr kaybına uğramasına sebep olduğu yolundaki tenkitler karşısında Başkan Ford son derece hassas görünmektedir.

Başkan Ford'un giriştiği teşebbüslerin başında, Orta Doğu ve Afrika ülkelerini hareket sahaları olarak seçtiği gözlerden kaçmamaktadır. Amerika'nın Orta-Doğu'da teşebbüsü tam olarak ele alma gayretleri, şimdiye kadar Sovyetler'in mukabil hareketleriyle karılaşmadı. Bilhassa Mısır'ı tamamiyle denilebilecek bir şekilde kaybetmeleri Amerika'ya İsrail zaten elinin altında bulunduğuna göre iki taraflı hareket edebilmek imkânını verdi. Sovyetler şimdilik Suriye ile münasebetlerini muhafaza etmekle iktifa eder görünmektedirler. Amerika'nın bu teşebbüsünü Dışişleri Bakanı Kissinger'in Afrika ülkelerini 13 gün sürecek ziyâretiyle daha ileri götürdüğü, hârici siyâset mahfillerinde günün mevzuu olarak ele alınmaktadır. Nitekim, Dışişleri Bakanı Kissinger, geçen cuma günü bahis mevzuu on üç günlük Afrika seyahatine çıkmadan önce tertiplediği basın toplantısında Sovyet Rusya'nın Angola'ya müdahalesini ve Küba'nın bu ülkeye 15 bin kişilik bir Küba birliği göndermesinde teşvikçi rolü oynamasını «mes'uliyetsizlik» *olarak vasıflandırmıştır.*

Amerika'nın Sovyetlere karşı takındığı bu sert, hattâ yer yer tehditler ihtivâ ettiği söylenebilecek bu tavır, Moskova'daki müşâhitlerin ifâdelerine göre, Sovyet idarecileri tarafından Kasım ayına kadar sürmesi nisbeten tabiî sayılabilecek bir seçim öncesi hassasiyeti ve gerginliği olarak karşılanmıştı. Fakat, şimdiye kadar yumuşamanın sadece nükleer silâhların azaltılması, Batı ile ticaretin daha geniş hacimlere vardırılması saltalarına inhisar edeceğini, nüfuz mücadelesine son vermiyeceğini kararlaştırmış bir şekilde hareket eden Sovyetler, Amerika'nın son aksülâmellerinin seçim hassasiyeti ve gerginliğiyle izah edilemiyeceğini anlamış olduklarından kanaatlerinde geniş değişikliklere yer vermiş görünmektedirler. Bu yüzden Sovyet basınında yarı endişe, yarı suçlama ifâde eden satırları ihtivâ eden yazılara son zamanlarda sık rastlanmaktadır. Moskova'daki Amerika Birleşik Devletleri Enstitüsü Başkanı Georgi Arbatov, geçen hafta Sovyet Komünist Partisinin resmî nâşiri efkârı olan «Pravda» *Gazetesi'nde Sovyet Hükûmeti'nin görüşünü aksettiren şu satırları yazıyordu:*

«Seçimler geçer, fakat seçim kampanyaları sırasında ortaya konmuş olan ve bir karar ifâde eden tavırlar, Amerikan siyaseti üzerinde daha uzun bir müddet tesirlerini devam ettirirler. Bu da son derece ciddî güçlüklere yol açar.»

Bu ifade tarzı, yazının sonundaki tehditkâr hükme rağmen, Sovyetlerin Amerika'nın kızgınlığını açığa vuran tavırları ve teşebbüsleri karşısında temkinli olmak gerektiğinin anlaşıldığını da zımnen açığa vurmaktadır.

ESKİ BİR HÂRİCİYECİ

(BAŞYAZININ DEVAMI)

bu zulmu Komünizm şeklinde CEZA olarak doğdu. Zenginin serveti de, hürriyeti de, hayâtı da gaspolundu. İntikamcı işçi, kuvvetlendikçe zulmu artırdı. Doymaz oldu ve iktisâdî sistem zora bağlandı. İşçinin kendisi de zora kul oldu!

Zulum ve zulmu zulumla karşılamak sûretiyle insanlık, Allaha ve emirlerine sırt çevirince «Hayat darlaştı». İfrat ve tefrît sesleriyle «Kulaklar iyiyi duymaz» sağ ve sol bakışlarla «Gözler doğruyu görmez» «Kalbler gerekliyi anlamaz» oldu.

Şimdi, merhametlilerin en merhametlisi olan Allah'ın rahmet müjdeleri esmeğe başlamış görünüyor, 60 yıl öncesine göre Dünya tanınmayacak kadar değişmiştir. İslâm Âlemi'nde bu değişiklik daha da açıktır. Allah'ın bize ihsan ettiği KUR'AN meş'alesiyle insanlığı aydınlatmağa borçluyuz: «Böylece sizi ortada bir ümmet kıldık ki; insanları gözetesiniz, peygamber de sizi gözetsin!» Peygamber olmayınca da onun halifesi.

Türkiye Cumhuriyeti Büyük Millet Meclisi saltanatla beraber 1923'te Halifeliği de lâğvetti. Şimdi ne Hilâfet ve ne de saltanat var. Bütün İslâm Âleminin davalarının en hayırlı şekle sokulmasının yüksek meclislerinize nasip olmasını ve bütün işlerinizin hayırlı ve uğurlu olarak devam etmesini duâ ederiz.

Sebil

ZEKÂT

İKTİSÂDÎ MESELELERİN HALLİ

Yazan: Dr. Yusuf KARADÂVÎ — Tercüme: Dr. Mustafa BİLGE

— II —

İşte bütün bunlardan dolayıdır ki; İslâmiyet prensip olarak işsizliğe karşıdır. İslâmiyet boş oturanı hoş görmez ve âdeta ondan nefret eder. İslâmî esaslar, insanları iş takibine yeryüzünde iş için dağılmaya, harekete teşvik eder. Hattâ bunda o kadar ileri gider ki; niyet doğru ve meşrû olduğu takdirde çalışmayı, rızık teminini nefile ibâdetle bir seviyede tutar, Allah yolunda cihada benzetir.

Peygamberimiz (s.a.v.) bir kimseyi başkalarına muhtaç olmaktan kurtaran her türlü iş nevini methetmiştir. İnsanların ehemmiyet vermedikleri cinsten iş nevilerini (Meselâ odun taşımak veya buna benzer işleri) bile Hz. Peygamber daima medihkâr bir şekilde karşılamıştır. Mühim olan işin helâl olması ve iş sahibinin kazanç elde ederken yüzünü kara etmemesidir.

Peygamberimiz (s.a.v.) kendisinin ve diğer peygamberlerden ekserisinin çobanlık yaptıklarını eshab-ı kirama anlatmışlardı. Nitekim Hz. Musa ve diğer bazı peygamberler bu vazifeyi yapanlar arasındadır.

Hz. Peygamber bir hadis-i şeriflerinde «Hiç biriniz kendi eliyle kazanmış olduğu lokmadan daha hayırlısını yemiş olamız. Yani insanın kendi eliyle kazanıp yediği gibi helâl ve güzel bir nimet tasavvur edilemez. Nitekim Hz. Dâvûd aleyhisselâm kendi emeğiyle kazanır ve öyle geçinirdi.[1]» buyurmuşlardır.

Burada bizi ilgilendiren ve dolayısıyle bahsetmek istediğimiz nokta şudur: İşsizliğe karşı mücadelede zekâtın yeri nedir? rolü ne olmalıdır? Çalışan grubu nasıl çoğaltmalıdır? Bu noktalar zekât müessesesini ve onun cemiyet içindeki fonksiyonunu kolaylıkla tetkik edip anlayamamış oldukları için bazı muâsır ilim adamları tarafından esasdan uzak görülmüştür. Diğer bazı kimseler de «Madem ki; cemiyet içinde bulunan işsizler grupu zekât sandığından geçimlerini temin edebileceklerdir, o halde zekât müessesesi onların bu işsizlik ve tembelliklerinde devamlarını temin edecektir.» diyerek zekât hususundaki zayıf ve yanlış bilgilerini ortaya koymuşlardır. Zira bu görüşün islâmî hiçbir esasla münâsebeti yoktur. Tamamen yanlış anlama ve hayal mahsulüdür.

Önce işsizliği geniş olarak inceleyelim.

İşsizlik iki çeşittir:

1 — Mecburî işsizlik (Arzuya bağlı olmayan işsizlik)

2 — İhtiyârî işsizlik (Arzuya bağlı olan işsizlik)

Şimdi sırasıyla bu iki çeşit işsizliği, İslâmın bunlara karşı tutumunu ve nihayet zekâtın bu problemlere yaklaşma şekillerini görelim.

1 — Mecbûrî işsizlik ve buna karşı İslâmın tutumu. Mecburî işsizlik kelime manasından da anlaşılacağı veçhile insanın elinde olmayan bir işsizlik durumudur. Bu âdeta insana isabet etmiş olan iptiladır. Çeşitli sebepleri arasından biri de bu kişinin küçüklüğünde ileride hayatını kazanacağı bir meslek için yetiştirilmemiş olmasıdır. Bunun mesuliyeti ise kendisinde değil büyüklerdedir. Zira ona ileride maişetini kazanacağı bir sanat öğretilmemiş, bir yol gösterilmemiştir. O halde burada mesuliyet onu yetiştirmeyende istikbal için hazırlamayandadır.

Bir başka şekilde düşünürsek bu kimsenin küçüklüğünde öğrenmiş olduğu bir işin sonradan, zamanın ilerlemesi ve değişmesi ile geçersiz hale gelmiş olması durumu olabilir. Belki de yeni metodlarla çalışabilmek için birtakım âlet ve makine yatırımına ihtiyaç hasıl olur. Yeni ihtiyaçları temin edemeyen bu kimse neticede yine işsiz kalabilir. Bazen yapacağı işi veya ticareti bilir ama gerekli sermayeyi bulamaz ve bir durumda yine işsiz kalır.

İşsiz olan bu kimse belki ziraatle uğraşan bir kimsedir fakat ziraat yapacak modern âletleri olmaz veya çalışacak arazi bulamaz.

İşte yukarıda birçok misaller getirdiğimiz bu durumlarda zekât müesesesi ortaya çıkar. Zekâtı bu durumlarda nasıl devreye sokar ve işler hale getiririz. Bilinmesi gerekli olan nokta budur. Zekât bu durumlarda ticaret erbabının imdadına finansman kaynağı olarak yetişir.

1 — Bu hadis-i Şerifi Buhârî rivayet etmiştir.

(Devamı var)

Sebil

DİN

İman Hakikatleri Etrafındaki Suallere CEVAPLAR

İSMAİL FENNÎ ERTUĞRUL

XX —

Sual: Doğrusu bu şuuraltı zihne, pek aklım ermedi. Biraz daha açıklarmısınız?

Cevap: Bilirsiniz ki; vücûdumuzu teşkil eden uzuvların hareketlerini idare eden iki nevi asabi cihaz vardır. Uzvi vazifelerimizin düşünmek, söylemek, yemek içmek gibi bazıları ihtiyari; kalbin hareketi, kanın devranı, gıdaların hazmı gibi bazıları da gayr-ı ihtiyaridir. İşte bunun için bizim bir zişuur zihnimiz, yahut aklımız olduğu gibi bir de gizli ve gayr-ı ihtiyârî zihnimiz vardır.

Sual: Bu şuur altı veya gizli zihin hafızadan başka bir suretle de tezâhür ediyor mu?

Cevap: Evet bir kaç sûretle daha tezahür ediyor. Birincisi fevkalâde sür'atle hesap yapan bazı kimseler var. Daha okuma ve yazmayı hâyıkıyle öğrenmemiş olan ve hesabı da bundan daha az bilen bazı adamlar, kendilerinin de ne olduğunu bilmedikleri bir usul ile en karışık hesap mes'elelerini sanki bu kendilerine bir başkası tarafından dikte ediliyormuş gibi çarçabuk hallediyorlar.

Sual: Bunun bittecrübe tahakkuk etmiş bir misali var mıdır?

Cevap: Meselâ ingilizce bir eserde «Zerah Coburn» adında bir çocuğun daha sekiz yaşında iken en ileri riyaziyat (Matematik) âlimleri tarafından sorulan iki suali derhal hallettiği ve bu suallerin 160, 929 sayısının cezr-i murabbaı (kare kökü) ve 268, 336, 126 sayısının cezr-i mükâbı (küp kökü) nedir? sualleri olduğu söyleniyor. (1)

Sual: Şuur altına delâlet eden diğer hadiseler ne gibi şeylerdir?

Cevap: Bunların ikincisi en güç mûsiki havalarını evvelce tetkik etmeden icra eden mûsikişinaslardır. Yine mezkûr eserde: «Mozart'ın daha üç yaşında iken umûmî konserlerde çalmağa başladığı ve sekiz yaşında bütün orkestra için bir hava tertip ettiği ve Âmâ Tom namında pek câhil bir zencinin yalnız bir defada bir havayı belleyip çaldığı ve bazan mûsikişinasların saatlerce uğraşmak sûretiyle zor bulacakları şeyleri çarçabuk bulduğu» rivâyet edilmiştir.

Üçüncüsü keşf-i zamir (Lecture de pensee) yani insanın zihninde olan şeyleri bilme kabiliyetine sahip olan kimselerdir. Adı geçen kitapta bunların pek muvaffakiyetlilerinden bir tanesinin, başkasının yazdığı ve gizli tuttuğu ve hatta keşf-i zamir yoluyla bilinmemesi için hatırına bile getirmediği kelimeleri okuduğu beyan edilmiştir.

Dördüncüsü telepati yani bir âmil tarafından uzaktan tesir icra edilmesi keyfiyetidir. Erbab-ı ahvalden (hal ehlinden) Norveçli meşhur Svedenborg, Stokholm Şehri'nden ikiyüz kilometre uzakta iken, bu şehirde vuku bulan bir yangını görmüş ve tamamiyle tavsif etmiştir. Tenkidçi felsefenin kurucusu olan Kant, bu hâdiseyi tetkik etmiş ve hakikate muvâfık olduğunu tasdik etmiştir.

Bir çok kimseler, pek uzak bir yerde bulunan oğlunun veya başka bir yakınının öldüğünü veya öldürüldüğünü görmüşlerdir.

Beşincisi: Bazı kimseler hiç bilmedikleri lisanı konuşmuşlardır.

İsviçre psikoloji (ilm-i ruh) müderrislerinden Flournay'ın tedkik ettiği Madam Smith hiç bilmediği Sanskrit lisanını konuşmuş ve Trans halinde iken iki elî de birden yazılar yazmış ve bunları yazarken lâkırdı da söylemiş ve bazan de yazıları tersine yazmıştır.

Altıncısı: Bazı kimseler yanar ateşi elde tutmuşlardır. Bu hadise rûfailerde müşahede edilmiştir. Kendisi ile tanışıklığım bulunan bir zat, vaktiyle bir vilâyette vâli iken rûfai dervişlerine ateşte kızdırttığı iki şişi huzurunda kullandırdığını hatta bunların üzerine kırılan iki yumurtanın piştiğini bana anlatmıştı.

Hom adında bir medyum ateşi elinde gezdirmiş ve başkalarını da ona yanmaksızın temas ettirmiştir.

Yedincisi: Sevk-i tabiiler de bu şuuraltı zihin vasıtasıyle vuku bulmaktadır. Hayvanlar hayatlarının muhafazasına ve nesillerinin devamına lâzım olan şeyleri, kendilerine faydalı olan gıdaları hiç öğretilmeksizin bu vasıta ile bilirler. Kuşlar güzel yuvalar yapıyorlar. Göçmen kuşlar yolculuk için muayyen bir günde toplanıyorlar. Bazı böcekler ölmezden evel yumurtadan çıkacak yavrularının yiyecekleri diğer böcekleri öldürmeyip onların bazı guddelerini sakatlıyarak yürüyemiyecek bir hale getirerek yanlarına koyuyorlar. Lâkin ne garip tecelli ki; bu böceklerin büyüdükten sonraki yiyecekleri başka gıdalardır. Arılar kurtçuklarının gıdalarını değiştirmek sûretiyle onları erkek veya dişi yapmak istidadına sahiptirler. Kovan bir kazadan dolayı beyden mahrum kaldığı vakit, kurtçuğu bu veçhile yeni bir kraliçeye tebdil edebiliyorlar.

---

1 — La psycology of inspiration by George L. Raymond. p. 63.

(Devamı var)

İNKILÂB MEZÂLİMİ

TÜRK MİLLETİ'NDEN GELECEĞİN TARİHÇİSİNE RAPORLAR

YAKILAN VE YOK EDİLEN YAZMA KİTAPLAR!..

— V —

T. Hakkı Konyalı

Kitabın adından amelî ve nazarî makina ilminden bahsedeceği anlaşılmaktadır. Kitapda müellif kendisini «Reis-ül a'mal» (iş başı) olarak takdim eder. Yaptığı makinelerin resimlerini ve plânlarını da kendisi çizdiğine göre Eb-ül-İzz'in iyi bir ressam ve mühendis olduğu da anlaşılmaktadır. Topkapı Kütüphanesi'ndeki nüshanın ellinci sahifesinde müellif şunları söyler:

«Ben bu kitabı Artukoğullarından Diyarbekir hükümdarı Eb-ül-feth Mahmud İbn-i Mehmed İbn-i Karaaslan adına yazdım. Ben bu değerli hükümdarın babasına ve kardeşine 570 hicret yılından beri tam yirmibeş sene hizmet etmiştim. Birgün yaptığım makinelerden birisini göstermiştim. O, bu işimi büyük bir alâka ile tetkik etti ve:

— Dünya'da eşi bulunmayan birşey yaptın emeğin boşa gitmiyecektir. Bana bütün yaptıklarını gösteren ve içine alan bir kitap yaz!.. Dedi. Ben de bütün enerjimi toplıyarak gücüm yettiği kadar çalıştım bu kitabı yazarak kendisine sundum. Kitabımı bir mukaddime, elli şekil ve altı nev'i üzerinde hazırladım.»

Eb-ül-İz altı nev'in birincisinde «Pingan» denilen su saatlerinden, ikincisinde şarap meclislerinde kullanılan otomatik kaplardan, insan ve hayvan şekillerindeki makinelerden, üçüncüsünde ibrikdarlık rolünü oynıyan makina hayvan ve insanlardan, dördüncüsünde binbir çeşit daimî mütekatıülcereyan (kesilip akan fıskıye) lerden, kendi kendine düdük, saz çalan makinelerden, beşincisinde kuyu ve ırmaklardan su çıkaran tulumbalardan, altıncısında da beş şekil hâlinde muhtelif saray hizmeti gören makinelerden şifreli kilitlerden ve oymacılıktan bahsedilmektedir.

Eb-ül-iz kitabının yetmişinci sahifesinde «birgün hükümdar Eb-ül-feth beni imtihan etti. Bana zincirsiz, topsuz, fındıksız (yuvarlaksız) bir makina yap ki ben hem seferde hem hazerde kullanabileyim. Aynı zamanda da şekil itibariyle göz ve gönül alıcı olsun.» dedi. Ben de yaptım. Çok beğendi diyor. Ve bu enteresan makineyi anlatıyor.

Artuk hükümdarı bu makine tavusun bir düğmesine basınca ağzından abdest suyu dökerdi. Saz ve söz âlemlerinde de kuşun ağzından şerbet boşanırdı.

(Devamı var)

Yahya Efendi Dergâhı'nın Son Şeyhi

ABDULHAY EFENDİ'NİN MEKTUPLARI

HAYIR YAPMAK

Umuma nef'i olacak bir hayır bırakmak ne hoştur. Defter-i hayâtı kapanır amma, defteri âmali, ondan umûmi menfaat göründüğü müddetce kapanmaz, hayırla imlâ olunur. Üç şey vardır ki, sahibinin defter-i âmal-i hayriyesini kapatmaz. Umuma menfaati dokunacak bir ilim, marifet, san'at öğretmek, ve kezâ umuma nef'i bulunacak kuyu kazdırmak, su getirtmek, hastahane, köprü, yol ve bu gibi şeyleri yapıp bırakmak. Öğrenenler öğrendikce ve insanlar istifade ettikce, ilk sebep olan zat, ve hayırlı evlâdın nefsine ve hemcinsine hayrı dokundukca mensub olduğu valideyni bundan daimâ müstefid olur, namları hayırla anılır. Ah... Ne çare ki, herkes muvaffak olamıyor. Cenab-ı Hak cümlemizi kendi lûtfuyla hayra mukarin ve muvaffak buyursun, âmin... Ah, ne yapalım bu âlemin muktezası böyle. Sıkıntısız, elemsiz bir şey olmuyor. Bu âlemin ezvakında bir meraret vardır. Yalnız Hakka karşı ubûdiyet ezvakını kendine zevk etmek hissi hâl edilebilirse kı, pek güçtür. Her acı da yine aynı, yine zevk edilebilir. Maazzâlik güç olmakla beraber muhâl değildir. Bütün elemlere karşı sabır ve tehammül ile alışmağa ve tabiî görmeğe çalışmak, bu zevkin elde edilmesinin yoludur. Hülâsa, her güçlüğün akibeti kolaylıktır. Sabretmeli vesselâm...

EVLİYÂ MENKIBELERİ

CÖMERTLİK

Eba Ali Eddakkak, şöyle buyuruyorlar:

«— Esma Bin Harice, kimseyi istediği şeyde reddetmeği sevmem; zira isteyen kerem sahibi ise namusunu korumuş olurum; alçak ise kendi namusumu korumuş bulunurum» Muyerrik arkadaşlarına bin dirhem teslim ederek:

«— Ben geri dönünceye kadar dursun» dermiş. Çok geçmeden arkasından onlara haber yollarmış:

«— Benden size helâl, hoş olsun!»

Şu fıkrayı anlatırlar:

«Menbec'li» birisi «Medineli» birisine rastlamış, sormuş:

«— Nerelisin?»

Muhatabı cevap vermiş:

«— Medineliyim.»

Soran ilâve etmiş:

«— Hakem Bin Muttalib isminde sizden birisi geldi, bizi zengin yaptı.»

Muhatabı itiraz etmiş:

«— Nasıl mümkün olur? O, size sipsivri bir yün cüppe ile gelmiş.»

Adam izah etmiş:

«— Bize mal vererek zengin yapmadı. Bize cömertliği öğretti de birbirimize cömertlikte bulunarak hepimiz zengin olduk.»

Yine ayni zattan duyanlar naklediyorlar:

Halifenin kölesi mütesavvifeyi Halifeye gammazlayınca hepdinin boyunlarının vurulmasına karar verilmiş. Cüneyd ise fıkıh ile örtündü; fetvasını «Sevri» nin mezhebine göre verirdi. Rakkam, Şahham ile Nuver yakalatarak siyaset meydanına götürülmüşler. Hazırlık bitince Nuver ileri atılmış. Cellât ona sormuş:

«— Acele ettiğin şeyi biliyor musun?» Muhatabı:

«— Evet» demiş. Cellât,

«— Öyledir de neye acele ediyorsun?» deyince; idam mahkûmu:

«— Arkadaşlarımın benden bir saat fazla yaşamasını nefsime tercih ederim» mukabelesinde bulunmuş. Cellât bu mukabele üzerine o kadar yumuşayıp hayrete düşmüş ki; iş Halifeye kadar aksetmiş. Halife bunun üzerine işi tedkik için kadıya yollamış. Kadı, Nuveri'ye bir sürü fıkıh meseleleri sormuş fakat hepsinin de cevabını verdikten sonra şunları ilâve etmiş:

«— Allah'ın kulları var ki; kalkınca Allah'la kalkar, nâtık olunca Allah'la nâtık olur. Buna benzer daha bir takım sözler söyleyince kadı ağlamağa başlamış. Bunun üzerine Halifeye haber yollamış:

«— Bunlar, boyunları vurulacak zındık sayılırsa yeryüzünde müslüman kimse yok demektir.»

Ali Bin Fâdıl'a teklif etmişler: Mahalle satıcıları yerine çarşıdan alış verişte bulun, alacağını daha ucuza mâl edersin.» Şu cevabı vermiş: «Bu satıcılar, bizden menfaat umarak yakınımıza geldiler.»

GÖZ Oldur ki hakkı göre.

Salâhaddin Eş

«BİRLEŞİK İSLÂM DEVLETLERİ» İDEALİ

Türkiye'de Hılâfetin kaldırılmasından bu yana İslâm Dünyası hâlâ belini doğrultamamıştır. Çünkü Cihanşümûl hakkın galebesi için mücâdele eden müslümanların en güçlü kal'ası Türkiye, kapitalizm, komünizm ve siyonizm'in beynelmilel oyunlarıyla içten ele geçirilmiş bulunuyordu. O derecede ki, artık Türkiye için İslâm Dünyası'ndaki istiklâl hareketleri bile, medenî insanlara karşı bir nevi haddini bilmemezlik olarak değerlendiriliyordu.

İşte bu idrak körlüğü ile mâlûl olan kimselerin idâresi altına giren Türkiye, İngiliz emperyalizmi ile mücâdele eden Hint müslümanlarına karşı da yıllarca bir duvar gibi hissiz davranmıştır. O Hint müslümanları ki, Türk Kurtuluş Savaşı esnasında bize en samimî maddî ve manevî alâkayı göstermişlerdi...

Türkiye vazgeçilmez bir siyâset düsturu hâlinde benimsediği bu yeni zihniyeti o ölçüde benimsemişti ki, mukaddes İslâm toprakları kadar müslümanların ve müslümanlığın malı olan Filistin'de çıfıtların korsan devleti İsrâil kurulurken buna asla karşı koymamış üstelik onu ilk tanıyan devletlerden biri olmuştur. Arkasından 1951 yılında Fas'ın, 1956'da Tunus'un ve 1961 de de Cezâyir'in İspanya, İtalya ve Fransa gibi hristiyan müstevlilere karşı verdikleri istiklâl mücâdeleleri için Birleşmiş Milletler'de yapılan reye başvurmalarda hep Batı dünyasının yanında yer almak zillet ve yüz kızartıcılığını irtikap etmiştir.

Ortadoğu'da meydana gelen harblerde ise, müslümanların pâyimâl edilen nâmus ve şerefleri karşısında müslüman Türk milleti kan ağlarken onun idârecileri hep «selâmet der kenârest» (kurtuluş kenarda durmaktadır) felsefesini benimsemişlerdir.

Bugün işte böyle bir Türkiye'den «İslâm Zirve Konferansı»na evsahipliği yapan bir Türkiye'ye gelmiş bulunmaktayız. Yakın zamanlara kadar bunun, hayâli bile muhâldi. Ancak Türkiye'de İslâm'ın-tabiî bir beka iktidârıyla ortaya çıkan- mukâvemeti sebebiyle bütün menfi cereyanların bileği bükülmüş ve halkımızın ruhunda meknuz olan o yüce iman varlığını hissettirir bir hâle gelmiştir. Bu iman, İslâm Dünyası'nın bütün Cihana varlığını kabul ettirmek için giriştiği mücâdelede kendisine düşen şeref payını elbette alacaktı.

İşte bu şeref payı bu günlerde; dörtyüz sene İslâm Hilâfeti'ne pâyitahtlık yapmış olan İstanbul'da toplanmakta olan İslâm Zirve Konferansı ile milletimizin kalbine nice şevk ve sürur duyguları doldurarak gerçekleşmektedir.

İslâm nizamı, iç saffetler ve beynelmilel oyunlarla adım-adım kovulduğu mekâna, bu toplantıyla İkinci Mehmed'in İstanbul surlarını dövdüğü Mayıs ayından 523 sene sonraki bir başka Mayıs'ta, sanki bir yeni fethin ayak seslerini müjdelercesine yine adım-adım gelmektedir.

«Domuz yavrulayan kısrak durumuna» düşürülen Türkiye'de, fethi peygamber övgüsüne mazhar olmuş belde't-tûd tayyibe'de meydana gelen bu büyük hadise Türkiye'nin siyasî başkentinde İslâm nizamının bölücülük, komünistlik ve faşistlikle bir tutulmak bahtsızlığına uğrayışını da yeni bir fetih haberi getiren tatlı meltemlerle boğmaya çalışmaktadır.

Vâkıa bugün İslâm Dünyası'nın siyasî birliğinden bahsetmek için vakit henüz erkendir. Ama, gecenin karanlığından parlıyan bu şark yıldızı, bize biraz sonra ufkun erguvânî renklerinde ruhlarımızın raksını seyrettirmeyecek midir? Ve tan yerinin kızıllıkları ardından Güneş doğmayacak mıdır?! Bütün elverişsizliklere rağmen, taşların arasına sıkışmış küçücük bir tohumdan ulu ağaçlar yetiştiren Rabbim, bu tohumlardan da yeni fidanlar vermiyecek midir? Toprağa atılan hangi tohum insana birşeyler iâde etmedi ki, bu tohumlar etmesin!.

Yabancı kültürlerin, müslümanın idrâkinde husûle getirdiği bulanıklık arıtılabilse, o zaman O'nun aklının tasavvur ettiği şeylere kâfirlerin hayali bile yetişemeyecektir!.

Sebil Yayınevi

PERTEV BEY'İN ÜÇ KIZI (Münevver Ayaşlı)
HAKİKAT NURLARI (İsmail F. Ertuğrul)
OSMANOĞULLARI'NIN DRAMI (Kadir Mısıroğlu)
ERMENİ MEZÂLİMİ (Veysel Eroğlu)
MACAR İHTİLÂLİ (Kadir Mısıroğlu)
MOSKOF MEZÂLİMİ -Cild I- (Kadir Mısıroğlu)
MOSKOF MEZÂLİMİ -Cild II (Kadir Mısıroğlu)
SARIKLI MÜCÂHİDLER (Kadir Mısıroğlu)
Amerikada ZENCİ MÜSLÜMANLIK HAREKETİ (K. Mısıroğlu)
MUSUL MESELESİ VE IRAK TÜRKLERİ (Kadir Mısıroğlu)
YUNAN MEZÂLİMİ (Kadir Mısıroğlu)
LAVRENS'İN GİZLİ HAYATI (Vecdi Bürün)
YAHUDİ (Louis Marchalko)
YANYA'DAN ANKARA'YA (İsmail Hakkı Okday)
MECELLE (Dr. A. Refik Gür)
RUS İHTİLÂLİ VE YAHUDİLER (General Netcheolodon)
MES'ELELER (Şeyhülislâm Mustafa Sabri)
BÜYÜK İSLÂM TARİHİ (Abdurrahim Zapsu)
LOZAN ZAFER Mİ, HEZİMET Mİ? Cild II (Kadir Mısıroğlu)
LOZAN ZAFER Mİ, HEZİMET Mİ? Cild I (Kadir Mısıroğlu)
KIZIL ALFABE (Victor Vashi)
HACI MURAD (Tolstoy
İSLÂMİYET VE MİLLETLER HUKUKU (A. Reşit Turnagil
MEDİNE MÜDAFAASI (Naci Kıcıman)
ARAPÇA (Yakub Gürsoy - Kenan Taşkan)
DİNİ MÜCEDDİTLER (Şeyhülislâm Mustafa Sabri)
NAMIK KEMAL (N. F. Kısakürek)
BÜYÜK MAZLUMLAR -Cilt I- (N.F. Kısakürek)
İMAM ŞÂMİL (Tarık Mümtaz Göztepe)
SULTAN VAHİDEDDİN Gurbet Cehenneminde (T.M. Göztepe)
SULTAN VAHİDEDDİN (Tarık Mümtaz Göztepe)
İSLÂM AİLE HUKUKU (Ömer Ferruh)
ANADOLU SAHABELERİ (Ergun Göze)
İslâm nazarında DOĞUM KONTROLU (Ebulalâ El Mevdudî)

ÇOCUK KİTAPLARI SERİSİ

1 — PERİLİ KÖŞK (Cüneyd Emiroğlu)
2 — DEDE KORKUT MASALLARI (C. Emiroğlu
3 — AND (Ömer Seyfeddin)
4 — FATİH'İN ÇOCUKLUĞU (Vecdi Bürün)
5 — POLİYANNA (Eleanor H. Porter)
6 — GÖKBAYRAK I (Leon Kahun)
7 — GÖKBAYRAK II (Leon Kahun)
8 — KANLI DÜĞÜN (Kadir Mısıroğlu)
9 — GÖKBAYRAK III (Leon Kahun)
10 — KANİJE (Namık Kemal)
11 — UZUNCA SEVİNDİK (Kadir Mısıroğlu)
12 — DİYET (Ömer Seyfeddin)
13 — KÜÇÜK AKINCI (Vecdi Bürün)
14 — DON KİŞOT (Servantes)
15 — GENÇ OSMAN (Vecdi Bürün)
16 — DÖRDÜNCÜ MURAD (Vecdi Bürün)
17 — FEZA KORSANLARI (John Wilde)
18 — ÖKSÜZ TURGUT (F. A. Hilmi)
19 — ALTIN ŞEHİR (terc. Sabri Akdeniz)
20 — KIRIK KILIÇ (Kadir Mısıroğlu)
21 — ORHANGÂZİ (Muzaffer Gökmen)

● Ödemelerin Posta havalesiyle «Sebil Yayınevi P.K. 808

E EBRU GÖMLEKLERİ TEL. 228311 İST.

SEBİL : 20/12

NATO VE ECEVİT

CHP'nin «Ortanın solu...»na geçtiğinden beri NATO'dan çıkmaya «Üçüncü Dünya»lara uçmaya hevesli olduğu mâlum idi...

Mâlum Idi, ama şimdi bir şey daha mâlum oldu ki: CHP bu hevesini bir zaman daha kursağında tutacaktır.

CHP ortak grup toplantısına Mustafa Ok bir teklif getirdi. Buna göre NATO'dan çıkılacak ve Moskova ile bir «saldırmazlık» anlaşması imzalanacak, CHP buna çalışacaktı. Demek ki CHP idarecileri başa gelirse «Moskova yolu»nda gidip geleceklerdi.

Fakat CHP başkanı Ecevit bu teklifin aleyhine konuştu. O konuşurken, Ok da onu «cesaretsizlik»le itham etti. Ötekiler Genel Başkanlarına dil uzatan «cesaretli» Ok'un üzerine yürüyüp onu bir güzel hırpaladılar. Sonra da teklifi reddettiler. Ancak beş-altı «cesaretli» lehte oy kullandılar.

BİZİ HARAP EDEN NE?

Almanya'da elektrikler hiç kesilmezmiş. Geçen hafta bir kaza olmuş, Münih'te bir saat kesilmiş.

Sonra yer yerinden oynamış, halk paniğe kapılmış, herkes şaşırmış, millet idarecilere hücum etmiş...

«İlgililer» halktan özür dilemişler. Avrupa gazeteleri de bu hâdiseyi mühim haber olarak okuyucularına duyurmuşlar.

Şimdi aldı bizi bir düşünce:

Bu Almanya otuz sene önce milyonlarca bomba altında yerle bir edilmemiş miydi? Bilmem kaç milyar dolar harp tazminatı ödememiş miydi? Fabrikaları sökülüp Rusya'ya götürülmemiş miydi? Âlimleri kaçırılıp yâd ellerde çalıştırılmamış miydi?

Yoksa bunlar hep bizim başımıza gelmişti de, Almanya mı elli yıldır harbe girmeyip bu seviyeye yükselmişti?

Böyle değil de, söylenenler doğruysa ve elli yıldır savaşmayan, istilâ görmeyen, çok çok çalışan, hep «muâsırlaşan» biz isek...

Acaba!

Bizim başımıza ne geldi ki, harpten de, bombardımandan da beter bizi harap etti?

Bir yandan ahlâksızlık, öte yandan misyonerlik... «Benden sonra tufan! Yalnız paracıklar gelsin» değil mi, ilerici, sosyetik baylar! Bu kitapları sayın çoluk-çocuğunuza da muhakkak okutun ama...

HİSAR mensucat
Döşemelik ve Perdelik kadife
sanayii ve ticareti a.ş.

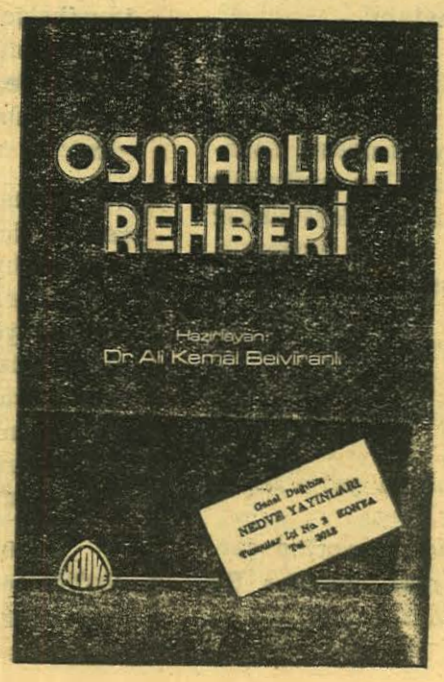

CUMHURİYET BASIN AHLÂK YASASINA UYMAYI TAAHHÜT EDER

24 Nisan 1976 Cumartesi

GÖZLEM

UĞUR MUMCU

Özaydınlı ve Cephecilik...

Orgeneral İrfan Özaydınlı ile ilgili kararname, en sonunda geri alındı. Silahlı Kuvvetler tarihinde belki de ilk kez, bir Orgeneral, siyasal nedenlerle, Kuvvet Komutanlığı kapısından döndürülmüştür. Bunun ağır sonuçlarını birlikte izleyeceğiz.

Bu olayın nedenlerini ararken isterseniz beş yıl gerilere gidelim..

Kadir Mısırlıoğlu adlı bir sağcı, İstanbul'da, Milli Türk Talebe Birliği salonunda sağcı gençler için yaptığı konuşmada, Atatürk için şu sözleri kullanmıştır:

— Siz gençsiniz, kitle saadetini düşünerek konuşuyorum. Siz emir ve komutayı elinize aldığınız gün, kuvveti sevk ve idare ettiğiniz gün... Dün, İslâma muğayir hareketlerin emrinde kullanılan Mehmetçik, sizin emrinizi ifa eder. Paşa olmasına rağmen, Mustafa Kemal Paşa'nın ölüsünü muhakeme edebilir aynı Mehmetçik, hiç şüpheniz olmasın..

Devir 12 Mart devridir. Devrin, asker-sivil yönettikleri, Atatürkçülük maskesiyle, devleti yönetmektedirler. Bu konuşma hakkında İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı bir kovuşturma açar. Askeri Savcılık, bu Atatürk düşmanı'nın konuşmasında suç bulamayarak «Kovuşturmaya yer olmadığı kararını verir.

O tarihte İstanbul Sıkıyönetim Komutanı kimdir? Orgeneral Faik Türün.

Kadir Mısırlıoğlu'nun bu konuşması çoğaltılarak bütün Anadoluda dağılır. Atatürk'e açıkça küfreden Mısırlıoğlu'nun konuşmaları Anadolunun kahvelerde ses bantlarından dinlenir.

— Mehmetçik Atatürk'ün ölüsünü yargılayacaktır...

Orgeneral Türün'ün yönettiği İstanbul Sıkıyönetim'inden kovuşturmaya yer olmadığı kararı alan Kadir Mısırlıoğlu, elini, kolunu sallayarak, Anadolu'yu adım adım dolaşmaya başlar. Bu konuşma Eskişehir Sıkıyönetim Komutanlığının dikkatini çeker. Eskişehir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı Kadir Mısırlıoğlu hakkında dâvâ açar O tarihte Eskişehir Sıkıyönetim Komutanı kimdir? Korgeneral İrfan Özaydınlı..

Eskişehir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, Kadir Mısırlıoğlu'nu, 23 mart 1973 gün ve 1973/2 esas, 1973/5 sayılı kararı ile dört yıl hapis cezasına çarptırır. Mahkeme üyeleri, Başkan Albay Vahdet Gürol, duruşma Yargıcı Hakim Albay Cemil Arıcan, üye Hakim Binbaşı Kerim Günay'dır

Kadir Mısırlıoğlu'nun avukatı, Askerî Yargıtaya başvurur. Kimdir Kadir Mısırlıoğlu'nun avukatı?. Sakarya Barosu avukatlarından İsmail Müftüoğlu?, bugünkü Demirel hükümetinin Adalet Bakanı...

Karar, Askeri Yargıtay 3'üncü Dairesince incelenir. Üçüncü Daire, 22 ağustos 1973 gün ve 1973/151 esas ve 1973/193 karar sayısı ile Kadir Mısırlıoğlu hakkında mahkûmiyet kararını onaylar. Mısırlıoğlu, son af yasasıyla, cezaevinden çıkar.

Atatürk'ün ölüsünü bile yargılamak isteyen sağcı hakkında dava açmayan İstanbul Sıkıyönetiminin Komutanı Türün. Atatürkçülük adına, solu ezmiş, işkence evleri kurmuş, sonunda da, AP listelerinden aday olmuş, bir de umumi mağazalar yönetim kuruluna oturtulmuştur.

Atatürkçülükleri de budur işte. Görün, anlayın..

Orgeneral Özaydınlı, Atatürk'ün ölüsüne bile dil uzatmaktan çekinmeyen Mısırlıoğlu'nun Orgeneral Türün'ün koruyucu kanatları altından çıkartıp, mahkeme önüne getirmiştir

Belki, suçu da budur Özaydınlı'nın...

Özaydınlı kararnamesi, Silâhlı Kuvvetler içine ikiliklar elivle sokulan günlük politikanın en somut, ve en acı örneğidir. Demirel bu tutumu ile, sadece Özaydınlı'nın yasal hakkını elinden almıyor, Silâhlı Kuvvetlerin saygınlığını da yerle bir ediyor.

Korgeneral Cemal Madanoğlu'nu tutuklayan, Tümgeneral Celil Gürkan'ı işkence masasına yatırıp, Orgeneral Faik Türün, Koramiral Cemal Süer ve Tuğgeneral Alî Elverdi'ye, ödüller dağıtan bu düzen, Orgeneral Özaydınlı'ya, komutanlık kanallarını kapıyorsa, «Cephecilik» Demirel'in eliyle Silâhlı Kuvvetler içine de yerleştirilmek istenivor demektir.

Bu cephe, bir gün gelecek, bu uğursuz cepheyi kuranların başlarına yıkılacaktır..

Yukarıda, milliyetçi çevrelerde «Bâb-ı Âli Pravdası» adiyle anılan bir gazetenin Başyazarımız KADİR MISIROĞLU hakkındaki neşriyatının klişesini görüyorsunuz. Her Allahın günü «Basın Ahlâk Yasası»na uyduğunu ilân eden bu varakpârenin şu yazısındaki yanlışlar saymakla bitmez.

Bir kere Kadir Mısıroğlu dört seneye değil, yedi seneye mahkûm edilmişti. Bu haberin süflörü olduğu anlaşılan İrfan Özaydınlı unutabilir, çünkü hapsi o yatmamıştır. Ama birde onun zâlim pençesi altına düşenlere sormalı!... İstanbul örfî idâresi ise, suçu sâdece kabil-i isnad görmemişti. Ama sorabilir miyiz, İstanbul'da oturan bir şahsı, isnad edilen suçun ika mahalli de İstanbul olduğu halde Eskişehir Askerî mahkemesi nasıl taht-ı muhakemeye alabilmiştir.

Biz şimdilik sabrediyoruz. Hele Özaydınlı başına bir melon şapka geçiriverip de bir «Vatandaş İrfan Efendi» oluversin!. O'nunla o zaman konuşacağız bakalım ki, 12 Mart'tan sonra bir «işkenceci Türün mü, yoksa işkenceci Özaydınlı mı varmış!.»

Ne Kadir Mısıroğlu, ne İsmail Müftüoğlu veya bir başkası... O'nu zulûm altında inlettiği masumların âhı çarpmıştır.

Hele bir «BİR MUHAKEMENİN MUHAKEMESİ» isimli te..kamız başlasın da bakalım neler ortaya çıkacak!..

ortadoğu'dan

SAİD ŞAMİL

Yahudi Davası ve Filistin!..

— 16 —

Bu kısa tecrübe inkılapçı Fransa'ya Doğu mevzuunda çok şey öğretti. Onun için o zaman kuvvetle yapamadığını şimdi M. Ali Paşa'yı desteklemekle siyâseten tahakkuk ettirmek istiyordu. Osmanlı İmparatorluğu'nun Üçüncü Sultan Selim Han ile İkinci Mahmud Han'ının devr-i saltanatını tetkik zahmetinde bulunanlar, bu iki kabiliyetli, bilgili ve iyi niyetli hükümdarın imparatorluğu kurtarmak için yaptıkları cansiperâne himmetlere karşı, ulemânın yersiz taassubu, Yeniçerilerin tasallutu, Arap diyârına ve Balkanlar'a hâkim derebeylerle vâlilerin, serkeşâne isyanları yüzünden İslâmiyetin tek mesnedi olan Osmanlı Devleti'nin nasıl çöküntüye sürüklendiğini ibretle ve dehşetle görme fırsatını bulacaklardır. Boşuboşuna birbirimizi tenkid edip durmayalım. Bu fikrî anarşiden ve derbederâne tasarruftan imparatorluğun bütün millî varlıkları mes'uldü.

Bu devreyi tahlil eden Arap yazarlar, Arap infirat teşebbüsüne meşrûiyet kazandırmak için Vehhabi hareketine millî bir hüviyet, M. Ali Paşa'nın isyânına da neredeyse millî bir feveran vasfı izâfe etme çabasındadırlar. Arap müverrihleri istediklerini yazabilirler. Hakikat budur ki, büyük Suud durup dururken Arap Mamurelerini tehdid etmeseydi, Şeyh Abdülvehhab'ın dini hamlesine karşı kimse harekete geçmezdi, yine durum inceden inceye tahlil edilirse görülür ki, Vehhabilere karşı yapılan harekât Bâdiye'nin tehdidine karşı Mamurelerin müdâfaası ameliyesiydi. Daha açık bir ifâde ile buna Arap ile Müsta'rebe arasında karşılıklı yapılmış bir hâkimiyet gösterisi denilebilir. Nitekim M. Ali Paşa, ordularını Kütahya'ya kadar sürüp en zayıf bir sırada devletin varlığını tehdit edeceği yerde haddini bilip akıl ve mantıkı tahkim etseydi, kim bilir belki de bir birlik ifâdesi olan Osmanlı İmparatorluğu sıkı bir merkeziyet sistemine kayacağı yerde belki de zamanın icâbına uyarak, Türkler ve Araplar arasında federatif bir anlaşmaya gidebilirdi. Acı da olsa Gülhâne Hatt-ı Hümâyûnu ve zeyilleri bize o sıralarda hâricî ve dâhilî tazyik muvâcehesinde, Bâb-ı Âli, devletin bekası şartıyla her türlü anlaşmayı kabûle müheyyâ olduğunu gösteren canlı bir vesikadır.

Arap yazarların kurtuluş bayramı diye övünerek üzerinde durdukları devir aynı zamanda Arap dünyası hesabına kaydedilecek felâketlerin başlangıcı olmuştur. Türk âlemine musallat olan Rusluk bu varlığı nasıl vahşiyâne ezdiyse anglo-saksonların müzâheretini temin eden yahudilik te aynı ameliyeyi sinsi sinsi Araplara tatbik edeceği bir gerçekti. İşin fecaati bizim gibi onlar da fırsatları kaçırmakta ve bîeman düşmanlarına karşı taviz verme mecburiyetinde kalmaktadırlar.

Fransız inkılâbiyle Fransa'dan kovulan katolik misyonerler, Haçlıların izini takiben Akdeniz'in güney sâhillerine kapağı atmışlardır. Kanûnî Sultan Süleyman Han tarafından kendilerine bahş edilen müsaadelerden mübalâğalı bir şekilde istifâde ediyorlardı. Hıristiyanlık hesabına kurdukları yuvaların en verimlisi Lübnan dağlarında bulunuyordu. O zaman için yapılan bu tertip sırf dinî bir hüviyet taşıyordu. Fransızların bu hamlesini az sonra Anglikanlar takip etti Katolik liseler sırasında protestan kollejler açılmağa başladı. Bunlar arasında bilhassa Amerikan Kollejlerin rolü müessir oluyordu. Çünkü Arap gençlerine bunlar Fransızların tersine hür fikirlerle lâiklik esasına dayanan bir milliyetçilik duygusu aşılamaga çalışıyorlardı. Fransız inkılâbı dolayısıyle bu cüre bir telkinin o zaman için gençlik üzerindeki tesiri büyüktü. Nitekim az sonra milli duygular terennüm eden genç Arap şâirleri türedi. Bir müddet sonra Londra'da Dr. Sabuncu adında bir zat 1881'de Arap hâkimiyeti hesabına «Hilâfet» nam bir gazete neşretti. Bunu Paris'te Halil Gânim nam Hıristiyan bir Arabın «Ceridetül Basir» adında bir gazete yayınladığı görüldü. Aynı zat 1904'te «Arap Dünyası'nın Uyanışı» eserini neşretti. Bunu 1907'de «Arap İstiklâli» adında üç ayda bir çıkan bir mecmua takip etti. Velhâsıl yapılmakta olan tahrikatın artık tefsir götürür bir tarafı kalmıyordu. İttihatçı gençlerin Prens Sabahattin tarafından müdâfa edilen adem-i merkeziyet fikrine karşı cephe olmalarının sebebi bu idi. Bilâhare teşekkül eden İttihat ve Terakki ve Hürriyet ve İtilâf fırkaları arasındaki anlaşmazlığın ilk safhası buradan başlar.

İşin garip tarafı, Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanmasını intac edecek olan Arap-Türk çekişmesinin ön safında yer alanların umûmiyetle Suriye'li ve Lübnan'lı olmasıdır. Diğer Arap ülkelerinden bunlara katılanlar çok azdı. Çünkü bunların ileri sürdükleri Arap [illegible]k ve istiklâl dâvâsına ne Mısır'ı, ne de Sudan'ı, ne Tunus, ne Cezayir'i, ne de Mağrib'i idhal ediyorlardı. İşin daha komik tarafı, İngilizler, Arap sibih cezîresinin güney kısmını tamâmen işgâl etmiş olmalarına rağmen bu fuzulî işgâle bunlardan itiraz eden çıkmıyordu. Çünkü hedef Arap Birliği'ni kurmak değil Osmanlı İmparatorluğu'nu yıkmaktı.

İdârî merkeziyete sımsıkı bağlı olan İttihatçılar da bunun farkında idiler. Fakat bir türlü tavizata gitmeye cesâret edemiyorlardı. Bu sıralarda Müşir İzzet Paşa Yemen'de İmam Yahya ile birlikte hazırlanan bir anlaşma projesini hükûmete teklif etti. Bab-ı Âli'nin de tasvibine mazhar olan bu lâyihaya göre idârî bakımdan Yemen'in Yezidi mıntıkasına tam mânâda muhteriyet tanınıyordu.

(Devamı var)

BEYAN'I İ'TİZAR:

Başyazarımız Kadir Mısıroğlu'nun Almanya'da bulunması sebebiyle Said Sâmil Bey üstadımızın İslâm harfleriyle tutfettikleri müsveddelerinde bazı okuma yanlışları olmuş ve bu sebeple geçen haftaki nüshamızda neşredilen kısımda karışıklıklar vuku' bulmuştur. Muhterem üstadımızdan ve değerli okuyucularımızdan özür dileriz.

SEBİL

TÜRKÇESİ

Ahmed SELÂMÎ

ŞERÎATI İSLÂM VE DİYANET İŞLERİNİ İDRÂK...

Demişdik ki, Türkiye'de iki Lutfi Doğan vardır. Bunlardan biri sâbık Diyânet Reisidir. Erzurûmidir. Müslümandır, mü'mindir yani «*ŞERÎATIN adâlet demek olduğuna*» *inanır*...

Ötekisi, lâikdir, layıklıkçıdır, ilmâniyyecidir...

Şefokratdır...

Bu ötekisi, sarık ve cübbeyle Çankaya'nın, senato reisinin kotevllerine gider... Hem de refikasıyla... Böyle yerlerde erkekli-dişili ülfetler, ünsiyetler, göz göze el ele, el bele omuz omuza yakınlıklar kazanılır... Medenîleşilir!!! Haçlı Avrupa harsiyâtına (kültürüne) cümle fikirler ve bilumum a'zâlar ve hassalar, beyaz bayrak çekmişçesine teslîm edilir... Sonra da. «*son müstakilli, yaşasın istiklâlli!*» demirbaşlar edebiyâtı başlar...

● Bu şefokrat Lutfi Doğan'a sorulsa, denilse ki: «*Bay başkan! bu sarık ve cübbe neyin alâmetidir?. İslâm'ın (Şerîatın) alâmeti mi, yoksa haçlı Avrupanın ve şefokrasinin mi?.. İslâm'ın (Şerîatın) alâmeti ise, haçlılaşmaların içinde işiniz ne?.. Yok eğer haçlı Avrupa'nın alâmeti ise, zâtınızın diyânetin başında işi ne?.. Bay başkan! zâtınız haçlılardan mısınız, müslümanlardan mı?. Men teşebbehe diye başlıyan bir hadis-i şerîfi acaba nasıl te'vil ediyorsunuz?. Dişili-erkekli cümbüşlere ve onların ortasında sarık ve cübbeyle boy atmalara, Allah ve Rasûlünün zerre kadar rızası, müsâadesi, izni, ruhsatı olmadığını bilemiyecek kadar da mı bilmezlerdensiniz?. Yahut bilip dururken kaale almıyacak kadar mühürlülerden misiniz?..*

Bu halleriniz, İslâmî (şer'î) izzet ve vekârın tepesine tuz ruhu, mü'minlerin kalblerine de hançer mesâbesinde olmuyor mu?»

Daha birçok sual sorulabilir. Fakat yerimiz ve maksadımız bunlara âid olmıyacak...

● Ancak işâretini zarûrî görürüz ki, 1924 de ihdâs edilen bu «Diyânet İşleri Başkanlığı» denilen yer, lâik ve materyalist felsefenin hizmetinde yepyeni bir dîn îcâd etmek, bunu da, «*Müslümanlık*» adı altında millete sırınga etmek üzere kurulmuş; ve bu istikâmetde işlemiş bir emniyet sibobudur... Allâh ve Rasûlünün istediği İslâmın (Şerîatın) karşısına, lâik ve materyalist felsefeye her uzvunu teslim eden ikinci bir müslümanlık (!) çıkarmak... İşte bugün, Türkiye'de bu ince oyunun sarık cübbeli ve kokteyl partili sahneleri oynanmaktadır... Mes'elenin hafife alınacak tarafı yokdur. Bütün müslümanlar, bu oynanan oyunları biletli - biletsiz seyretmeye, ve senaryonun kimler elinde hangi maksatla yazıldığını Allâh ve Rasûlünden gelen îmân nûruyla görmiye mecburdurlar...

Üzerine basa basa îlân ediyoruz: Türkiye'de, Allâh ve Rasûlünün istediği İslâmla, lâik-materyalist felsefenin istediği ikinci bir İslâm (!) vardır... Ebedî hayâtını kurtarmak istevenler, Allâh ve Rasûlünün istediği İslâm'a (Şerîata) îmanla mükelleftirler... İkincisine ise hayat hakkı tanınamaz. Ona inanılamaz, bağlanılamaz... Onu helâk etmiye, kökünü de kazımaya mecbûruz. Aksi halde bu ikincisinin vazîfesi, Allâh ve Rasûlünün istediği İslâm'ı ortadan kaldırmakdır. Mezhebsizlik cereyânının, müslümanların arasına mezheb münâkaşaları sokup onları birbirine düşürmenin, birtakım mason ezherlilerin kitaplarıyla telfik fitnesi ihdas edip ehl-i dinin fikirlerini teşvîş etmenin, müctehid imamlara itimadı sarsma saldırılarının ardında, hep bu menhus ve menfur emeller yatmaktadır... Bugün nice «dîn adamı» etiketli cühelâ ve ukalâ, fesat tohumları ekmek üzere bizzat Ankara tarafından vazifelendirilmiştir.

● İslâm'ı, bulanık suya bırakan [illegible]z (Şerîatımızı) İslâmiyeti, lâik ve materyalist bid'atların eline teslim edip muharref ve oyuncak dinlere çeviremeyiz... Bunlara göz yumınak, zilletle yaşamakdan baska bir ma'nâ ifâde edemez. Allâh ve Rasûlünün istediği İslâm'da (Şerîat'da), zilletle yaşamanın yeri yokdur. Tek şık, izzetdir... Ya izzetle yasanacak, yahut izzetle ölünecek... İzzetle yaşamak istiyorsak, her türlü ma'nâ ve maksadına yukarıda kısaca temas etdiğimiz «Diyânet Başkanlığı» denilen yere, dînî bir merci nazarıyla bakamayız... Bundan Allâh'a sığınırız... Lâik olduğunu iddia eden bir rejim, müslümanlığa ve müslümanların işlerine karışmamaya mecburdur. Ya rejim elini eteğini İslâmiyetin (Şerîatın) üzerinden çeker, yahut Diyânet İşleri denilen yerin müslümanlar indinde hiçbir ma'nâ ve kıymeti olamaz... Çünki dînî (şerîatı) Laik-materyalist bir rejime bağlamak demek, orada dinin materyalistleşdirilmesi yani bozulması demekdir...

● Bugün için en pratik çâre, her beldenin, kendi fakîhine (müftüsüne), kendisinin sâhib olmasıdır. Bu dînî bir zarûretdir. Bir beldedeki müslümanlar üzerine, her meslek erbâbından san'atkâra ve âlime sâhib olmak farzdır. Olamıyorlarsa, Allâh ve Rasûlüne karşı onların tamamı mücrimdir... Bu babda da ilk elde (sâhib olunacak) zevât, fakihler (müftülerdir.)

Bir memleketde: 1 — Vakıflar, 2 — Dinî mektebler, 3 — Hademe-i hayrât teşkilâtı muhtar değilse, orada dine hayat hakkı tanınmıyor demekdir. Dîn, devletin avuçları içinde mahsur demekdir... Ortodoks, Katolik, Protestan, Gregoriyen ve Yahudilerin muhtar olduğu Türkiye'de, Müslümanlar neye gayrimuhtardır?. Bu, hangi hukuk anlayışının, hangi devlet, millet, hak, adâlet anlayışının eseridir?. Bu mudur «kânun ve anavasa» düzenciliği?. Bu mudur intihab zamanları «*biz de müslümanız!*» demelerin samîmiyet ölçüsü?..

İslâm mı Komüniz mi?

Yazan: Said RAMADAN
Tercüme: Ali ÜNAL

Eğer Karl MARKS, Hegel ve Feuerbach felsefesini mütalea etmeden ve Yahudi kafası ile aşırı neticelere varmadan önce İslâm'ı tetkik etmiş olsaydı, doğumundan on iki asır aşkın bir zaman önce Arap çöllerinde ortaya çıkan İslâm'da, ferdin mülk sâhibi olmasını teşvik esasına dayanan bir «sosyal adâlet» tesis etmeğe muvaffak olmuş bir sistem bulacaktı. Tabii iyi niyetli idiyse... İslâm'da bu durum üç şarta bağlı kılınmıştır:

İlk olarak, bir vatandaşın kazancı, gayri meşrû ve başkalarına zarar verici kaynaklardan sağlanamaz. İkinci olarak, başkalarına zarar verici ve gayri meşrû yollarda sarfedilemez. Üçüncü olarak da, kulun Allah'a olan borcunu ödemesidir. Bunun en hafif derecesi, zekât denilen vergiyi ödemektir. Fazlası ise - cemiyet ve cemiyetin fertleri, sâhip oldukları herşeyde birlikte çalışmayı taahhüt etmiş oldukların**dan** - her hususta onun ihtiyaçlarına göre sınırlandırılmış bir miktardır.

Allah şöyle buyurur: «Allah'ın size verdiklerinden infak edin.» Cemiyetin ihtiyaçlarının ve bu ihtiyaçlara her ferdin katılma payının tesbiti bütünüyle bir diktatörün değil, bizzat cemiyetin selâhiyeti dahilindedir. «Onların (mü'minlerin) işleri kendi aralarındaki istişâre ile görülür.» (Hadisi Şerif) Bu şartları göz önüne serdikten ve neyin gayri meşrû olduğunu kesin çizgilerle belirttikten sonra hudutları - elde olmayarak da olsa - aşma imkânı doğmasın diye, İslâm aynı zamanda sermâyenin girişebileceği istismara karşı belirli engeller koymuştur. Fâizi şiddetle men etmiştir. «Allah'dan korkun ve fâizden kalan herşeyi terkedin, şâyed gerçek mü'minlerseniz. Eğer değilseniz Allah ve Peygamberi'nin size karşı açtığı savaşa müteyakkız bulunun!» (âyet-i kerime) Bu kesin yasak kaidesi, Kur'an'da bir başka yerde daha geçmez.

Birikmiş servet dâima zekât vasıtasıyla azalır. Bir yandan da arkadan gelen nesle miras yoluyla dağılır. Eğer mirasçı yoksa, o zaman mülk, devlet hazinesine kalır. İslâm zekâtı bir vazife olarak yüklediği zaman ona zenginlerin fakirlere verdiği bir çeşit sadaka değil, devlet tarafından toplanıp - çalışma ve iş bulma iktidarı olmayan ve geliri ortalamanın altında olanlar v.b. - muhtaçlar arasında dağıtılacak gerçek bir vergi gözüyle bakıyordu. Eğer zenginler isteyerek ödemezlerse, zekât onlardan kanun zoruyla alınır. Hz. Peygamber şöyle buyuruyor: «Kim ki: zekâtını arzusuyla öderse mükâfatını görecektir; ve her kim de karşı korsa, biz ondan alacağız ve muhakkak Rabbımız da alacaktır.» Bütün bu kanunların gerisinde-fâizin yasaklanması, zekât mecburiyeti ve servetin dağılımı - İslâm, kalbin derinliklerine nüfuz eden, ondan gurur ve kibiri alıp yerlerine ulvi sevgi ve şefkat duygularını yerleştiren fevkalâde usuller vâz etmiştir.

Bunlar, cemiyette menfur bir sınıf ihdas eden ve onun karar ve azmini bozan, lüks düşkünü nefse karşı mücâdele için insan kalbini donatırlar.

Marx, sonra yine bütün bunlardan haberdar olmuş bulunsa ve İslâm'ın çeyrek asırdan daha az bir zaman içinde savaşan Kabilelerden faziletli bir cemiyet, sınıf ruhunun yok olduğu bir cemiyet kurmuş olduğunu bilseydi, mülkiyeti idâmeye ve aynı zamanda adâlet ölçüsü ve devlet siyâsetini sermayeden üstün kılmaya muktedir olduğunu farkedecekti. Bundan ötürü İslâm, tatbik edildiği zamanlar cemiyetin bütününü dâima yükselen bir hayat standardına ulaştırmaya muktedir olmuştur. Zekât da cemiyet içinde ona muhtaç - ister Hıristiyan, ister yahudi olsun - insan bulunmadığı zamanlarda bile toplanıyordu. Ömer İbn-ül Hattab'ın sözünü hatırlayalım: «Şeriki olmayan Allah'a kasem ederim ki; herkesin bu parada hakkı vardır. Bunu almaya hiç kimse diğerinden daha fazla lâyık ve müstehak değildir. Bu bakımdan, ben de sizin herhangi birinizden daha müstehak değilim.» Mertebemiz sadece Allah'ın kitabı ve Peygamber'in tâyin etmiş olduğu hisselere göredir.

Şâyed Marx bunu bilmiş olsaydı, kendisinin dâvet ettiği «sosyal adâlet» hayalinin gerçek şeklini İslâm'ın insanlığa bahşetmiş olduğunu idrak edemiyecek miydi? Halkın refahı, iş, istihsal ve servet dağılımındaki eşitlik göz önünde tutulduğu takdirde, Hz. Ömer'in sözlerinde Sosyalizm'in dâvâ eder göründüğünün mümkün olan en mükemmel şeklini bulmayacak mıydı?

(Devamı var)

EMİRGÂN ŞİİRİ

M. Kaya BİLGEGİL

Bir yazdı, ağustos ayından altın
Akan bir mevsimdi tel tel saçların.
Rüyâdan ziyâde okşadı bizi
Uzanan sihirli eli zamanın.

Yollar hülya kadar ılık, yumuşak
Ardımızda uysal uysal akarak,
Dağıldı, gelişti dar bir avluda:
Duyguyu billûra kalbeden suda
Ferah ferah aktı nazarlarımız.
Yanağında hâlâ altın bir zaman
Sıcak sıcak güler tuğra ardından.
Bu çeşme, - alnında yazılı kalan
Kitâbe, itaat, mağrur hendese
Ki bu güzel rüyâ çerçevesinden
Hükmeder ışığa, kokuya, sese
Ölülerin ölmez ıstırabıdır.

Sonra yüzümüzü dönüp denize,
İlâhî bir sükûn gibi oturduk.
Solda tûğralı bir kahve duvarı,
Sağda câmi, üstte haz duyguları,
Hâlinde uçuşan sihirden dallar.

Kahveci ebanced asîl, efendi,
Islak bir şafaktan kokuyu, rengi
Süzüp de doldurmuş kâselerine.
Yudum yudum içtik biz çay yerine
En güzel zamanın güzeliğini.
Bu çay, dudakların üstünde uçan
Buhar buhar hazdan çekilen demdir;
Bu çay, yalnız Mirgün seferlerinde
Billûra emânet kalan neş'emdir.

Zevkinden dağılan seyyal bir rûhu,
Kâseler gösterdi bizlere buğu;
Gönüllerde şûle hâlinde visal.

Sihri, hafifliği, kavsile bir yüz,
Bahardan başka şey görmiyen göğüs,
Sonra veznin esîr olduğu boyla
Güzeldin; hayran bir âlemdi yören:
İçinden eriyip biterdi hemen
Uçuşan gölgeler gelip yanına.

Böyle uykulardan yumuşak lisan
Hâlinde yürüdün; altında zaman
Ürperdi hazların en bâkiriyle.
Sonra, her bilgiyi unutup bir an;
Bakışların yarı aydınlığından
Daldık: öyle mâvi bir yolda, üryan
Ruhların ezelî istiğrakına!

Madde hududunda ve biteviye
Durulan sükûttan billûr aynalar,
İçimize derin derin baktılar!

Bir dem üstümüzden soyup hayyizi,
Mesâfesizliğe kalbetti bizi.

Az sonra her varlık eski halinde...
O günden beri ki melâl bu yerde,
Herşey gam kesilir beni görünce;
Ürperir bir hülya nerminliğiyle
Tepside rikkate gelen desenler.

Elbisen büyülü, beyaz bir seher
Huzûru unutmuş burada yer yer.
Çınar dallarında yûkut giryeler
Yaprak yaprak dona kalmış ardında
Senin parmağının izi sızlar;
Nilüfer kokarsa tabaklarında.

Böyle seni yalnız Emirgân sevdi;
Çınar dallarında zümrüd sabahlar,
Gözlerini ana ana tükendi

Hüsnün neden çabuk yıkıldı? Söyle!
Ağlıyan kâseler yâdetsin şöyle:
Yarı bir saltanat kaldı o günden
Her tarafa sinmis havallerimiz!

GAZETE DEYİNCE SEBİL

Akçaabat Lisesi'nin imanlı gençleri, üniversiteli ağabeyleriyle birlikte «Akçaabat Fikir Derneği» adıyla bir dernek kurmuş ve çeşitli harsî faaliyetlere girişmişlerdir. Bu cümleden olmak üzere birçok ibretli sahneleri bulunan «Günahkâr baba» adlı piyesi muvaffakiyetle temsil etmişlerdir. Mahallî «Halk Eğitim Salonu»nda kalabalık bir seyirci kitlesi önünde temsil edilen bu piyesde rol icabı bir gazeteyi elinde tutup okur gibi yapmak gerekiyordu. Akçaabatlı gençler sahneye her defasında ellerinde bir SEBİL Gazetesi olduğu halde çıkmışlardır. Yukarıda bu vâkıayı tesbit eden resmi görüyorsunuz. Bunu hemşehrileri olan Başyazarımıza gösterdiğimizde:

«— Ben Sebil'i bir gazete olarak değil, belki bir iman ocağı yani mektep olarak kurdum. Bu ilim ve irfan mektebinin ilk ve en hâhişkâr talebelerinin benim azim, heyecan ve enerji dolu öz hemşehrilerimin olmasıyla iftihar ederim!..» demişlerdir.

Doğrusu tam da Cumhuriyet târihinin en büyük ve idealist adamı şehid-i mağfur Ali Şükrü Bey'in hemşehrilerine yakışır bir hareket... Allah kendilerinden râzı olsun!...

Gazete deyince herşeyden evvel SEBİL'i hatırlayıp ellerine alan Akçaabatlı gençleri tebrik eder din ve iman yolunda muvaffakiyetlerinin devamını temennî ederiz.

İSLÂM YAZISINA DÂİR ٩

HARF İNKILÂBINA TEKADDÜM EDEN MÜNAKAŞALAR

— IV —

Türkiye'de eskilerin «tebdil-i *huruf*» *dedikleri harf inkılâbı için bu inkılâba tekaddüm eden günlerde başlamış bulunan münakaşalar, yurt dışındaki Türkleri de alâkadar etmiş ve bunlar da kendi imkânlarına göre gitgide harâretlenen bu münâkaşalara katılmışlardı. Bunlardan biri de o zaman Kahire'de oturmakta olan Adanalı* Aziz Sâmih Bey'*di. Eserlerini daha ziyâde* «Esmeî» *müstear adıyla yazan bu gurbetzede Türk, Mısır'da 1927 yılında* «Yazımız» *ismiyle bir kitap çıkararak bu münâkaşalara dâhil olmuştu. Türkiyemizde pek nâdir olarak rastlanılan bu kitabı, ehemmiyetine binâen büyük ölçüde iktibas ederek kıymetli okuyucularımıza takdimde fayda gördük.*

YAZIMIZ

MUKADDİME:

Yine şu günlerde, yazımızın dilimizi gereği gibi yazamadığı nâmesi ve kelimelerimizin telâffuzunu tesbit için lâtin harfleriyle yazılması nârası uzaktan ve yakından kulaklarımıza çalınmaya ve ilişmeye başladı. Yuvarlanan boş bir tenekenin mânilere tesâdüf ettikçe acâib acâib sesler çıkardığı gibi, bu nâme ve naralar da muhtelif sadâ ve âhenkleriyle terakki mahfelleri ve hattâ müslüman topluluklarını çınlatıp duruyor. İçimizden bazıları, uydum kalabalığa deyip zorla dâvâya şâhid olarak tervicine yeltenmekte, bâzıları da aksini söyliyerek vaktiyle kararlaştırılmış bulunan bir mes'eleden haberdar olmadığını göstermektedir. Halbuki böyle mühim bir bahsin ne fertlerin mücerred dâvâ etmesiyle ve ne de keyfi bir sûrette hükmetmesiyle halledilemiyeceği âşikâr bir şeydir. Çünkü lisanın mütemmimi olan yazı, mensub olduğu kavmin şâyian malı ve uzun yıllar akıl yorarak kazanmış olduğu bir metâıdır.

Bu nazariyeye göre yazının ıslâh ve tebdili, kavminin rey ve rızasıyla teşkil edilecek bir lisan ilmî hey'eti eliyle câiz olur. Hattâ lisan ve yazı âlimlerinin tek başlarına verecekleri reyler ve icadı eyliyecekleri resim ve şekillerde kat'î değil, yalnız meşveret kabilinden lâflar sırasında bulunur. Lisan ilmî ve yazıyla münâsebeti olmıyan kimselerin bu münâkaşalara katılmaları ise, kaideten merdud ve memnû'dur.

Vaktiyle yani bundan altmış küsur sene önce «ıslâh-ı hat» nâmıyla aramıza hâriçten böyle bir bahis sokulmuştu.

«Demek yazımız ıslâha muhtaçtır ki...» fikri işte o zamandan beri dimağlarımıza girmiştir dersem belki de yanılmam.

Eser tedkikine meraklı olanların malûmu olduğu üzere, vaktiyle İstanbul'da «Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye» nâmıyla teşekkül etmiş bir ilim hey'eti vardı. Bunlar «Mecmua-yı Fünûn» isminde aylık bir risâle dahi çıkarır ve fâideli makaleler ihtiva eden bu mecmuayı cemaat arasında neşrederlerdi. Uzatmayalım!...

İşte o «Mecmua-yı Fünûn risâlesinin 1280 tarihli ve 14 numaralı nüshasının altmış dokuzuncu sahifesinde münderic bulunan makalenin bir kısmını şuraya dercediyorum:

YAZININ ISLAHINA DÂİR BAZI TASAVVURAT

Kafkas Kaymakamı şehâmetlû Grandük Mişel Hazretleri'nin İslâm lisanları tercümanlığı hizmetinde bulunan Ahundzâde Fethali bu defa Dersaadet'e gelerek beynel İslâm mütedâvil olan usûl-i hattın derkâr olan müşkilâtının def'i maksadıyla tasavvur eylediği bir resm-i cedidi cânib-i saltanat-ı seniyyeye arz ve takdim eylemiş ve resm-i mezkûr gözden geçirildikten sonra mütalea ve fikirlerimizin beyan ve ifâdesi için keyfiyet cemiyetimize havâle buyurulmuş olduğundan, lâzım gelen müzâkerenin icrasıyla kararlaştırdığımız netice Sadâret Makâmı'na arz olunmuştur.

Yazımızın çeşitli sebeplerden dolayı ıslâha ihtiyacı olduğu epeyden beri ileri sürüldüğü halde, bu fikrin Dağıstan tarafından dahi bu sûretle ortaya konulması mezkûr iddiâyı bir kat daha takviye etmiştir. Fakat müslümanlar arâsında şu kadar seneden beri takarrur ve teessüs etmiş bulunan bir yazının değiştirilmesi, kolay bir iş olmamasından bu gibi tâdilâtın mevcud islâmî eserleri metruk bir vaziyete getireceğinden bu büyük mahzurları yüzünden böyle bir yola gidilemiyeceği âşikârdır. Bu yoldaki kanaat ve fikrimizin gerek şerefli Sadâret Makamı'na takdim olunan takrirde ve gerekse daha önce cemiyetimizde okunan makalede tafsilâtıyla zikir ve beyan edilmiş olmasıyla, bunların sûretlerinin aşağıya derciyle iktifâ kılınmıştır.»

Müellif, bundan sonra mezkûr ilim hey'etinin Makam-ı Sadâret'e takdim eylediği yazıyı ve cemiyette okunan makaleyi iktibas ederek mütâlealarına şu yolda devam etmektedir:

(Devamı var)

HİCRET (Akşam : 1928)

Yıllarca İslâm harfleriyle böyle alay edildi.

TÜRKÇE'YE SÛİKASD

— 3 —

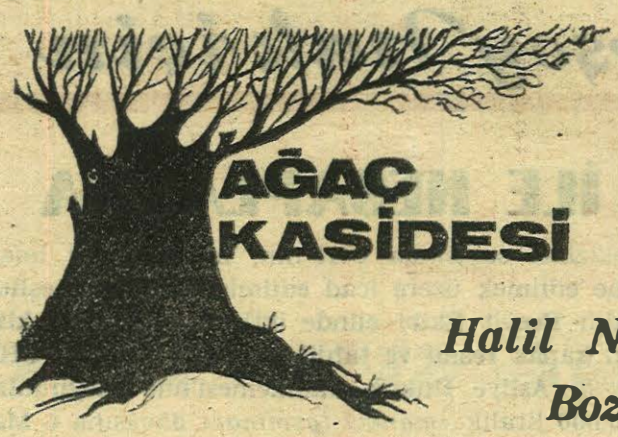

AĞAÇ KASİDESİ

Halil Nihad Boztepe

Rical-i devleti tenkîde azm-u cezmederek,
Peri-i şi'r ile çektik bu yolda hayli emek!
Görünce falsolu bir iş giderdi âramım!
Arardı saplanacak yer Sihâm-ı İlham'ım!
Masalların unutulmuş gibiydi Donkişotu.
Dokunmak istese bir el olurdum âdemotu!
Fuzûliyâne şikâyetlerimle doldu Felek!
Figân-u âhımı göklerde belki duydu Melek!
Beşer işitmedi... lâkin usanmadım yine ben
Velev biran için olsun şikâyet etmekten!
Şikâyetim uzayıp oldu şi'r için idman!
Vücûda geldi bu idmanla ayda bir divan!
Bulunca san'at-ı şi'rin bütün türüklerini,
Söz ehlinin tanır oldumdu en büyüklerini!
Olup zaman ile peyrev gazelde Bâkı'ye!
Alıp durdurdum o şiveyle nükte sâkı'ye!
Açılmasın da mezarımda haşredek bir gül,
Kitabım isterim olsun, kasîde-i sünbül!
O ıtr-ı şi'ri içip öyle neş'e buldu kı; can,
Ne zülf-i ham-beham ister, ne kâkül-i pîcan!
Arûza nisbetim arttıkça, arttı bende sürur:
Bir ihtiyaç idi nazmımda Nef'iyâne gurur!
Semend-i tab'*ıma, bâd-i sabâ demek azdı!*
Uçardı bazan, onunçun Burak *olurdu adı!*
Aruza uydu mu, derdim: Benimdir istikbal!
Benimdi... Böyle düşünmekle oldu mâzi, hâl!
Şuûru sihr-u füsûniyle aldı şi'r-i kadîm!
Akıl bırakmadı mazmunlarıyle başta Nedim!
Evet Nedim idi yârım... Düşün, ne sû-i karin!
Yapar mı böyle iş insan, biraz düşünse derin?
Sevinç içinde hemen hıfza başladım.. Aradan
Geçince altı ay oldumdu hâfız-ı divan!
Bırak müverrihi, bilmez, inanma kallaşa
Vatanda ben bilirim kim o Nevşehirli Paşa!
Geleydi bir daha dünyaya öyle İbrahim:
Yegâne vasfını almazdı memlekette Nedim!
Vediadır bana, ölsem da ruhum eyler yâd,
Yerinde yeller eser sanma, bende Saadâbâd!
İçimde varsa da bin gam, zamâne cevrinden,
Yeter gönülde kalan neş'e Lâle devrinden!
Tabiatım hikemiyyata meyledip bir ara,
Uyandı şevk-u heves, Râgıbâne eş'ara!
Dilerse neşve-i tab'ım verirdi sevke karar
Semend-i hâmeyi vâdi-i Nâilî'ye kadar!
Nevâ-yı aşk ile devranda kalmadım geri ben
Semâhâne-i san'atta Şeyh Gâlip'ten!
Dilimde nükte ve mazmunda sanki her kelime!
İşitse nutkumu Sâbit, olurdu bir kekeme!
Uyansa hâb-ı ademden gelip de görse beni,
Olurdu, neş'eme hayran, Ebu Bekir Kânî!
Zarîf lehçesi, mümtaz-ü şûh edâsıyle,
Ezelde sarhoş olan bir gönül havâsıyle,
Hayal-ü hissimi okşardı Sabri-i Şâkir!
Tabiatımca benim, meşrebimce bir şâ'ir!
Hulâsa, ben kudema yollu bir suhanverdim!
Güher gibiydi sözüm... Nâbiyâne söylerdim!
Metâ-ı köhneyi ben inhisara almıştım.
Satıp geçinmeyi kurmuş, hayâle dalmıştım!
Acıklıdır bu, yazılmaz bu dâsitan-ı elem,
Denizler olsa mürekkep, ağaçlar olsa kalem!

Sebil

herşey hak için

CHP İLE HESAPLAŞMA

Gazetemizin sekizinci sayısında CHP'nin, İslâm'ın altı iman umdesi yerine ikame edilmek üzere icad edilmiş bulunan meşhur altı okunun bugünkü Ecevit Ekibi elinde iktisab eylediği hakiki mânâları ifâde eden kapak resmi ve tahlil yazısından dolayı CHP tarafından Ankara 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde aleyhimize açılmış bulunan 250.000 liralık «*mânevî tazminat*» dâvâsına 6 Mayıs 1976 günü devam edilmiştir.

Bu celsede, CHP'inin avukatı dâvâ dilekçesine verilmiş, ve evvelce gazetemizde neşredilmiş olan cevabımızda, M. Kemal Paşa devri için «*ilkel*» tâbirinin kullanılmış bulunduğunu, bu devrin münakaşa edilemiyeceği gibi bu tarzda tenkid de olunamıyacağını bu sebeple mezkûr cevabın mahkemece kabul olunmıyarak dosyadan çıkarılmasını taleb etmiştir. Buna cevap veren avukatımız Güven Kurtul bu tavsifin bir kısım CHP'lilerin eserlerinden yapılan nakillerde geçtiğini bildirmiş ve talebin reddini istemiştir. Bundan sonra söz alan Kadir Mısıroğlu ezcümle:

«— Bizi CHP'nin mâzisi üzerinde söz söylemeye sevkeden âmil dâvâcının kendisidir. Ben bir fikir adamıyım. CHP'nin mâzisi ile hâli arasındaki tenâkuz ve sapmaları tebâruz ettirmek için yazdığım mezkûr yazıda hakaretâmiz elfaz mevcud değildir. Bu sebeple dâvâcının dâvâsının ve haksız taleblerinin reddini istiyorum.» demiştir.

Avukatımız Güven Kurtul ile Başyazarımız Kadir Mısıroğlu, dâvacı tarafından ibraz edilen vesâiki tedkik etmek ve mahkemece taleb etmek ve mahkemece taleb edilen «*mal beyanı*» nda bulunmak üzere mehil istemişlerdir. Mahkeme bu talebi yerinde görerek dâvâyı 29 Haziran 1976 tarihine tâlik etmiş ve cevap ve malî durum beyânı için kesin mehil vermiştir.

Önümüzdeki sayılarda bu dâvâ dolayısıyla vereceğimiz cevaplar yine yukarıdaki gibi «CHP ile hesaplaşma» serlevhasıyla değerli okuvucularımıza duvurulacaktır.

İSVAN'IN KORKUSU

Geçen hafta Ankara'da yapılan belediye reisleri toplantısında İstanbul'un Elmacı Belediye Reisi Ahmed İsvan «Belediyelerin güçlü olması siyâset erbabını korkutuyor» demiş. Bizim bildiğimiz, Yalovadaki çiftliğinden İstanbul Belediyesi'nin süslü binasına getirilen sosyal adaletçi elma tüccarı İsvân'ın da makamı siyâsi ve kendisiside siyaset erbabı «Politikacılar muvaffakiyetimizden korkuyorlar!» derken kimleri kastetmiş acaba?

BRAVO ECEVİT'E

Ecevit Fransız Radyosunun düzenlediği bir programa katılmak üzere salı günü Parise gitti. Anlıyacağınız ahbapları ile bir iki lâflayıp dönecek... Radyo-France'ın «Zengin ülkelerle gelişmekte olan ülkelerin işbirliği» mevzuundaki programına katılacakmış. Anlayacağınız, mevzuun aslı «demiş, komuş gibi mişli, mışlı lâflar» lâf olunca da bizde bu işi O'ndan iyi becerecek yoktur.

Afferin Ecevit'e, nasılda biliyor mesleğinin nerelerde, ne zaman geçer akça olacağını!...

Almanya Postası

Başyazarımız Kadir Mısıroğlu Almanya'dan dönmüştür. Türk işçilerinin kesif olduğu bir çok büyük küçük şehir ve kasabalarda alâkayla karşılanan, konferanslar veren başyazarımızın seyahat intibalarına önümüzdeki sayıdan itibâren geniş ölçüde yer verilecektir.

SEBİL'imizi Almanya'da basmak için temaslar yapılmış ve gerekli hazırlıklar ikmal edilmiştir. Ancak bütün basın işkollarında başlatılan ve hâlen de devam eden grev yüzünden bir müddet geriye kalan bu iş, grevi müteâkip derhal kuvveden fiile çıkarılacaktır. Bu husus da ileride daha geniş tafsilât verilecektir.

Gazetemizin Almanya'da tanınıp yayılması için fahrî olarak gayret gösteren ve bu maksatla ellerinde abone makbuzu bulunan kardeşlerimizden hasseten bir iki ricamız vardır:

a — Makbuzlara dercedilen adreslerin gâyet itinalı ve okunaklı bir sûrette yazılması,

b — Kaydedilen abonelere âid makbuz dip koçanlarının Almanya mümessilimize değil, doğrudan doğruya İstanbul'daki idârehânemize gönderilmesi,

c — Abone kaydeden kardeşlerimizin tahsil ettikleri parayı bize değil, doğrudan doğruya Almanya'daki Posta Çeki hesabına göndermeleri,

Bu havâleler için sâdece şu isim ve adresin kullanılması hasseten rica olunur:

Hasan Dama
Bienroder Weg 79
3300 Braunschweig

Posta çeki havâlelerine diğer Almanya mümessillerimizden herhangi birinin meselâ Ahmed Rüştü Banaz'ın adı yazılmamalıdır. Zira bu hesap, Hasan Damar kardeşimizin ismiyle açıldığı için sırf onun adına gönderilmeyen havâleler geri çevrilmektedir. Gazetemizin Almanya basımı için âcilen paraya ihtiyacımız olduğundan abone kaydedenlerin tahsilâtlarını geciktirmeden yukarıdaki posta çeki hesabına çıkarmaları,

Postscheckkonto Nr. 37938-300 Hannover

ç — Kaydedilen abonelerin adreslerinin bekletilmeden gazetemizin İstanbul'daki idârehânesine gönderilmesi.

Zira bazı kardeşlerimiz abonelerin birikmesini beklemekte bu esnada da abone olanlar sabırsızlanarak İstanbul'a mektup yazıp gazetelerinin gelmediğinden şikâyet etmektedirler.

Esâsen Almanya aboneleri ile alâkalı bütün şikâyetler yakın zamanda bertaraf edilecektir. Zira Almanya baskımızın başlamasından itibaren bu aboneler Frankfurt'taki büromuzdan postalanacaktır.

d — Almanya'da bulunup da Türkiye'deki bir yakınını abone kaydettirmek istiyenler için mahallî mümessillerimizde mevcut makbuzlardan 30 DM. lık olanlar kullanılabilir. Bu takdirde Almanya için altı aylık abonelere kullanılan bu makbuzlar Türkiye için bir senelik olarak kabul edilecektir.

e — Almanya baskımız için oradaki kardeşlerimize hâs mes'eleleri ihtivâ eden bir ilâve düşünülmektedir. Bu sebeple şimdiden bu ilâveye girmesi istenilen haber resim ve fikirlerin İstanbul adresimize postalanması,

Bütün eski sayılarımızdan Almanya büromuza gönderilecektir. Ancak şimdiden kaydedilen abonelerin üzerine abonenin ilk sayıdan itibaren mi yoksa son sayıdan mı başlatılması arzu edildiği bilhassa yazılmalıdır.

Son verirken bütün Almanya'daki kardeşlerimize sıhhat, selâmet ve bol kazançlar temenni eder, selâm, sevgi ve teşekkürlerimizi bildiririz.

Sebil

hersey hak icin

Haftalık, tarafsız, siyasi edebi tarihi gazete

Yı: 1 Sayı: 20

BEŞ LİRA

Sâhibi ve Yazılışleri Müdürü:
KADİR MISIROĞLU

ABONE: Yıllık 200 TL. 6 aylık 100 TL.
İDAREHÂNE: Vilâyet Hanı Kat: 3
No: 204 — İstanbul Tel: 26 38 96
Posta Çek Nu: 97446
Dizgi: Sebil Mat. Baskı: Fazilet Mat.
Almanya Mümessilleri
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
33 Braunschweig Haeckel str. 13
Umûmî Tevzi'at: SABRİ ÖZAKAR

سبيل

كل شئ للحق

جريدة اسبوعية، سياسية مستقلة، تاريخية ادبية

ص.ب: ٨٠٨ استانبول - تركيه

Sebil

EVERTHING DEVOTED TO THE TRUTH (HAQQ)
An Independent Muslim, Historical,
Political and Literary Weekly
P. O. BOX 808
İstanbul/TURKEY
PHONE: 26 38 96
14 C. Evvel 1396
PRICE: 5 T.L.
Representative of Germany
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
33 Braunschweig Haeckel str 13
phone: 0531 — 32 36 89
Representative of England
İSMAİL ERÜNSAL